

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

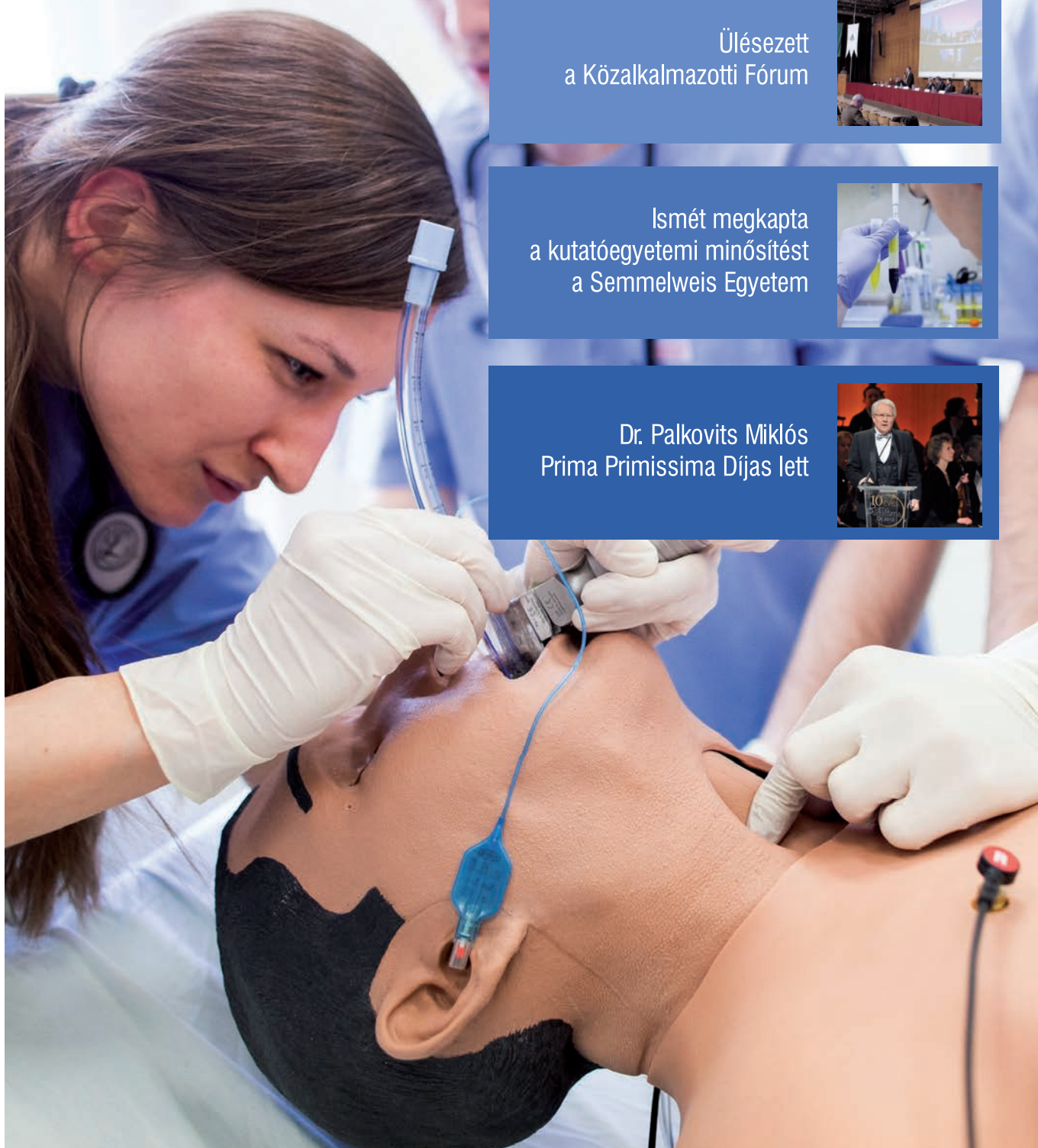
Ülésezett
a Közalkalmazotti Fórum

Ismét megkapta
a kutatóegyetemi minősítést
a Semmelweis Egyetem

Dr. Palkovits Miklós
Prima Primissima Díjas lett

A Semmelweis Kiadó digitális szolgáltatásai:

**Már nemcsak jegyzeteit
nyomtathatja nálunk!
Digitális műhelyünkben
e-könyveit is kinyomtatjuk!**

Rendelésfelvétel:

Budapest VIII., Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., fax: 210-4408

Budapest IX., Tűzoltó utca 37–47.
Tel.: 459-1500/60000

Nyomdai szolgáltatások!

Tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat,
hogy a Semmelweis Kiadó hivatalosan
átvette a házi nyomda eddig végzett tevékenységeit.
Ezeket a továbbiakban digitális műhelyünk szolgáltatja!

Új digitális nyomtatónkkal lehetőség nyílik nagy mennyiségű
fekete-fehér nyomatok sokszorosítására, nyomtatására rövid határidővel.

A részletekről érdeklődjön az alábbi elérhetőségeken:

- Konferencia-, művészeti, dekorációs poszterek nyomtatása, tervezése papírra, vászonra hozott téma alapján
- Prezentációkészítés
- Fénymásolás
- Digitális nyomtatás – tézisfüzet, disszertáció, diplomamunka

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet
Tel.: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
E-mail: bralaj@net.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közzszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja
Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Szél Ágoston**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Fejérdy Pál**

(fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:

Tóth-Szabó Szilvia

(toth.szilvia@semmelweis-univ.hu)
Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Marketing
és Kommunikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.

E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

(beatrice.urban@gmail.com)

A szerkesztőbizottság tagjai:

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann@fok.usn.hu

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlíng Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Kovács Bernadett (EHÖK-delegált)

kovacs.bernadett@ioc.sote.hu

Kovács Eszter (MKI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Márton Emőke (Rektori Hivatal)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus

(sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu)

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)

tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Trojnár Eszter (EHÖK-delegált)

eszter.trojnar@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

(telkat@net.sote.hu)

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Dr. Szél Ágoston: Vannak nehézségek, de reményteljes a jövő	4-5. oldal
Közalkalmazotti Fórum: gazdasági kérdések és kényszernyugdíjazás volt a téma	6. oldal
Ismét megkapta a kutatóegyetem minősítést a Semmelweis Egyetem	7. oldal
Dr. Noszál Béla: változóban a gyógyszereszek feladatai	8. oldal
Dr. Palkovits Miklós: Ma már teljesen másként kell ránézni az agyra	9. oldal
Élethű bábukon gyakorolhatnak: Átadták az egyedülálló szimulációs központot	10. oldal
Dr. Fekete Andrea kapta idén a Hugonai Vilma emlékérmét	11. oldal
Díjak, elismerések	12. oldal
A Városmajori Klinika lett az Év kórháza	13. oldal
Kétszáz éves a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája	14. oldal
Rendhagyó Kutatói Szalon az innovációról és a K+F-ről	16. oldal
Neutrofil mikrovezikulumok – Új módszer a kórokozók csapdába ejtésére	17. oldal
Az év végén lezárult a Piramis Projekt	18. oldal
Módszertani útmutató a munkavédelmi megbízottak feladatairól az egészségügyben	19. oldal
Astellas díj – Az év orvosa: Számos elismerés Semmelweises gyógyítóknak	20. oldal
Lezárult az Amerikai Nagykövetség és a Semmelweis Innovations közös üzleti tervezési workshopja	21. oldal
Több mint 300 előadás az idei Tudományos Diákköri Konferencián	22-23. oldal
Burnout – Szindróm – der Arbeitsunfall des 21. Jahrhunderts	25. oldal
Tanárok fehér köpenyben	26. oldal
Rezidens Szalon: Ár-apály jelenség a gyermekintenzív terápiában	27. oldal
Ribári Ottót köszöntötték 80. születésnapja alkalmából	28. oldal
Emlékezet és megvalósult legenda	29. oldal
Rajongásból festek – Szotyory László kiállítása a Semmelweis Szalonban	30. oldal

Tisztelt Egyetemi Polgárok! Tisztelt Olvasók!

Szokatlan dolog, hogy szerkesztői előszót közlünk, de a szerkesztőbizottság új elnökeként néhány sorban tájékoztatni kívántam Önöket a változásról. Dr. Sótonyi Péter rector emeritus úr három év után döntött úgy, hogy átadja a Semmelweis Egyetem Újság szerkesztőbizottságának elnöki posztját, dr. Szél Ágoston rector úr ezt követően kért fel engem erre a megtisztelő feladatra. Ezúton is szeretném megköszönni dr. Sótonyi Péter eddigi munkáját, kifejezve örömmel, hogy továbbra is a testület tagja marad. Bízom abban, hogy a szerkesztőbizottság hasonló szellemiségben ugyanilyen kiváló munkát végez a jövőben is.

Hosszú pályafutásom alatt igyekeztem az igazság erejével az Egyetem javát szolgálni. Szeretnék ezzel a felelősségteljes lehetőséggel így is élni.

Tartsanak velünk, forgassák, olvassák a lapot!

Dr. Fejérdy Pál,
a szerkesztőbizottság elnöke

Dr. Szél Ágoston: vannak nehézségek, de reményteljes a jövő

A Semmelweis Egyetem Közalkalmazotti Tanácsa január 29-re fórumot hirdetett meg a NET dísztermébe, ahol a munkavállalók tájékoztatást kaphattak az egyetem vezetésétől az intézmény helyzetéről, a hatályos és a tervezett jogszabályi változások következményeiről, valamint egyéb, az egyetemet érintő témákról. A dolgozók előzetesen írásban és a helyszínen szóban is feltehetik a kérdéseiket. A fórumról kérdeztük dr. **Szél Ágoston** rektort.

Fotó: D. Kiss Balázs

Rektor Úr, alig több mint fél éve vezeti a Semmelweis Egyetemet. Rektorként első ízben folytatott párbeszédet a Közalkalmazotti Fórumon az egyetem dolgozóival. Miért éppen most?

Mert most volt itt az ideje, hogy bemutassam új és régi vezetőtársaimat, valamint, hogy beszámoljak arról, milyen átalakításokat hajtottam végre eddig, illetve milyen további terveim vannak a munka racionalizálása érdekében. Már rektori pályázatomban is kiemeltem; az egyetemen dolgozó kollégáknak lehetőséget kell kapniuk arra, hogy közvetlenül kérdéseket intézhessenek az

egyetem vezetőjéhez. Irodám ajtaja ezért mindig nyitott annak, akinek kérdése, javaslata vagy éppen kritikai megjegyzése van. Ugyanakkor nyilvánvaló, a rektornak is szüksége van arra, hogy minél szélesebb körben, személyesen és közvetlenül tapasztalja meg a munkatársak hozzáállását, hangulatát. Aki ezt a lehetőséget elmulasztja, alapvető bizalmi viszonytól fosztja meg magát. Ezért is fogadtam el dr. **Weltner János**nak, a KAT elnökének meghívását, és álltam örömmel az egyetem teljes nyilvánossága elé.

A gyűlésen különösen nagy hangsúlyt kapott az egyetem integrálásának fenntartása...

Igen, számomra a legfontosabb az egyetem elméleti és klinikai tevékenységének egysége, ennek megőrzése. Ezért nem engedtem meg a korábbi SZMSZ-ben rögzített *kettős hatalom* létrejöttét, vagyis azt, hogy ha elméleti intézigazgató a rektor, a klinikai központ elnöke más személy legyen. A rektor a továbbiakban is egy személyben vezeti az egyetemet, így a klinikai munka választható le. Természetesen ehhez egy új pozícióra, a klinikai rektor-helyetteségre volt szükség, amelyet a hivatal átvétele után azonnal létre is hoztam. Hozzákezdtem továbbá a Szenátus által jóváhagyott vezetői terveim realizálásához is. A rektor és a rektor-helyettesek elsősorban a stratégia megalkotásáért felelősek. A szakmai munka a karokon zajlik, ezért a dékánokra a korábbinál jóval erőteljesebben támaszkodom. A feladatok végrehajtásáért, a célok megvalósításáért és a jogi háttér megalapozásáért a gazdasági főigazgató, az operatív főigazgató és a főtitkár felelősek. Tavaly decemberben tudtuk meg, hogy a felső vezetői struktúrával kapcsolatos kormányzati szándék a kancellári funkció megjelenítése. Ez a körülmény természetesen számos új megfontolást kíván, ami a felső vezetői feladatkiosztás végleges megvalósítását némileg késlelteti.

Nem kerülte ki a kérdéseket a költségvetésről és a nyugdíjtörvény változása miatt kialakult helyzetről sem.

Az oktatási, kutatási és fenntartási támogatást kb. 1,4 milliárd forint elvonás sújtja, miközben a klinikai ellátásra rendelkezésre álló pénzügyi fedezet nagyjából a tavalyi szinten mozog. Ez összességében mintegy 5 százalékkal csökkentett keret-előirányzatot jelent, amelyet természetesen differenciáltan kell érvényesíteni az egyes szervezeti egységeknél.

A nyugdíjakkal kapcsolatban még nagyon sok a bizonytalanság. A kettős jövedelem tilalma minden nyugdíjas közalkalmazottat érint, ezt törvény mondja ki. Kormányhatározat rendelkezik arról, hogy a nyugdíj-korhatár elérése miatt a közalkalmazotti jogviszonyt fel kell mondani. Ez alól csak az egyetemi oktatók, kutatók és tanárok jelentenek kivételt. Az egészségügyi ágazat nem kapott mentességet, viszont az ígéret szerint bárki kérheti a továbbfoglalkoztatását. A munkáltató támogató véleménye esetén a kormány adhat felmentést. A kieső nyugdíjak pótlásáról és a pontos eljárásrendről februárban várható a jogszabályi rendelkezés. Egyelőre a munkavállalói kérelmeket kell előkészíteni.

Érték-e Önt meglepetések, amikor rektor-ként megkezdte munkáját?

A Fórumon is elmondtam, hogy egy gazdálkodását tekintve stabil, kitűnő hírű kutató-elit egyetemet vettem át, ugyanakkor nem kevés olyan ügyre, megoldandó feladatra bukkantam, amelyek bizony próbára tették és teszik még ma is a rektor erejét. Az első ilyen feladat a jelen-tősen megváltozott tartalmú Intézményfejlesztési Terv kidolgozása volt. Az IFT-ben nagyon határozott elképzeléseket kellett kollégáimmal felmutatnunk, amelyek nem pusztán egy „alibi-dokumentum” részét képezték, hanem vállalható, számon kérhető és elbírálni, egységes tervként jelentek meg a több száz oldalas anyagban.

Kiemelné-e a terv legfontosabb irányait?

Az egyik leglényegesebb, hogy körvonalaztuk egy új egyetemi Campus kialakítását célzó beruházás megvalósításának lehetőségeit. Az Elméleti Orvostudományi Központ, az Anatómiai Tömb és a Külső Klinikai Telep szomszédságában számos olyan üres telek, illetve átépíthető épület található, melyeket kormányzati támogatás esetén hasznosítani tudnánk. Ebben az esetben a NET épülete tehermentesíthető volna. Ismert, hogy a nem túl régi, építészetileg mégis elavult toronyépület rekonstrukciója hatalmas ráfordításokat követelne. A másik alapvető eleme az IFT-nek az újabb kutatóegyetemi pályázat elbíráláshoz szükséges adatszolgáltatás volt. A napokban eldől, hogy egyetemünk ismét elnyerte ezt a címet.

A címmel együtt csaknem fél milliárd forintos támogatás is jár a költségvetés Kiválósági támogatások keretéből. Ismeretes, hogy három tudományegyetem, az ELTE, a DE és az SZTE kiemelt felsőoktatási intézmény címet nyert.

Az elmúlt fél esztendő bővelkedett egyéb, nem tervezhető kihívásokban. Lezárult-e már a Schmitt-ügy, vagy a TF-nél felfedezett szabálytalanságok vizsgálata?

Csak nagyon röviden annyit mondanék; a Schmitt-ügy lényege, hogy a volt köztársasági elnök keresetet és felülbírálati kérelmet nyújtott be a szenátusi döntés ellen, amelyben az egyetem legfőbb döntéshozó testülete kisdoktori címét visszavonta, a TF esetében pedig tanulmányi és gazdasági szabálytalanságok egyaránt felszínre kerültek. Az ügyek vizsgálata még tart különböző szintű eljárásokban. Következésképp, folyamatban lévő ügyekről lévén szó, az esetek zavartalan feltárása érdekében kerülnék a nyilvánosságot.

Az új feladatok és problémák mellett milyen örökséggel kellett-kell szembenéznie?

Az örökségnek van néhány nagyon nehéz komponense. Egy igen jelentős, a közvélemény által Korányi Projekt néven ismert feladaton dolgozunk. Ez a 12 milliárd forintot kitevő beruházás bonyolult finanszírozású, hiszen nemcsak európai uniós pályázati forrás, hanem az EMMI-től érkező támogatás és saját egyetemi pénzek is táplálják. Maga a beruházás egy hétémeletes kórház felépítését célozta meg, amely a Külső Klinikai Telepen működik majd, és a környező klinikák profilját sürgősségi osztály, intenzív osztály, traumatológia, ortopédia és egy sor más modern szolgáltatás egészíti ki. Jelenleg már a kiviteli közbeszerzési tárgyalásokra készülünk, de a beruházás felelősségét az új vezetés szinte reménytelen helyzetben vette át. Az akkor érvényes terv szerint már 2013 nyarán készen kellett volna lennie az építkezésnek. Ezt így nem vállalhattam, ezért elkezdünk tárgyalni a támogatókkal, hogy határidő-módosítást kérjünk. Több nekifutásra megkaptuk, változtattunk a projekt-menedzsment személyi összetételén is, és így most azzal a hittel nézhetünk a jövőbe, hogy 2014-ben esélyünk lesz a sikeres átadásra.

Ugyanakkor még mindig kérdéses a Lenhossék utca és a Márton utca között épülő kollégium sorsa...

Sajnos, igen. A 900 fős kollégium megvalósítása eddig sikertelen, ma mindössze egy betonkolosszus jelzi az egyetem és a kivitelezők szándékát. Mi pedig a jog útvesztőibe bonyolódtunk. A munkálatok félbemaradtak, mivel a beruházás tervezett finanszírozási konstrukciója utóbb elfogadhatatlannak bizonyult, és jelenleg az egyetem alperesként néz szembe egy perrel, amely immár a Kúria előtt zajlik majd.

Az egyetem közalkalmazottait arról a gondról is tájékoztattam; egy rendkívül költséges informatikai szerződésről derült ki, hogy lényegesen kedvezőbb körülmények között is hozzájuthatnánk a nélkülözhetetlen medikai informatikai rendszerhez. Ahhoz azonban, hogy egy új szerződést lehetővé tevő közbeszerzési eljárás megindulhasson, már meg kellett volna tenni a szükséges lépéseket. A mulasztás az egyetem új vezetését igen nehéz helyzet elé állította, hiszen egyidejűleg kellett gondoskodni – a lejárt szerződés ellenére is – a rendszer üzemeltetéséről és az új megállapodás előkészítéséről. Ebben az ügyben ugyancsak napi szintű tárgyalások sorozatával kell eljárni.

Vagyis, sok a tennivaló. De jómagam, visszaidézve fiatalságomat, arra gondolok, milyen reményteljes is a jövő! Ifjan mindig annak látja az ember. És nekem, mint „ifjú” rektornak nem lehet fontosabb célom, mint az, hogy – a feladatok megvalósításával – a valóban reményteljes jövővel biztassam a fiatalokat.

Közalkalmazotti Fórum: gazdasági kérdések és kényszernyugdíjazás volt a téma

Az egyetem gazdasági helyzetéről, idei költségvetéséről, beruházásairól, valamint a nyugdíjas korú közalkalmazottak helyzetéről beszélt egyebek mellett dr. Szél Ágoston a Semmelweis Egyetem Közalkalmazotti Fórumának ülésén.

Az egyetem rektora az ülésen – a neki feltett kérdésekre válaszolva – elmondta: törvény és kormányhatározat is született az úgynevezett kényszernyugdíjazásról. A jogszabály kimondja, hogy Magyarországon közalkalmazotti jogviszonyban bért és nyugdíjat egyidejűleg nem lehet felvenni. A változásokat államtitkári utasítások egészítették ki, melyek következményeként a felsőoktatási intézmények, így a Semmelweis Egyetem is megtett bizonyos lépéseket – mondta a rektor.

Hozzátette: ez azt jelenti, hogy a nyugdíjas korú dolgozók kaptak egy tájékoztatót az új jogszabályi helyzetről, illetve előzetesen azt a kérdést is feltették nekik írásban, hogy ha választaniuk kellene a munkavégzés folytatása és a nyugdíj között, akkor melyik mellett döntenének.

Dr. Szél Ágoston úgy fogalmazott: ez akár egy előzetes felmérésnek is tekinthető, amely reményei szerint a törvényalkotóknak is megmutatja, hogy milyen komoly következményekkel járna az egyetemek szempontjából, ha a nyugdíjas közalkalmazottak által meghozott döntést végre kellene hajtani. Mint mondta, attól tart, hogy például az oktatásban katasztrofális helyzet alakulna ki, ha

Fotó: D. Kiss Balázs

a nyugdíjas oktatók nem tanítanak tovább, hanem inkább a nyugdíjat választanák. Beszélt arról is, hogy elméletileg bármelyik nyugdíjas közalkalmazott kérvényezheti, hogy mentességet kapjon, és reményét fejezte ki, hogy ez akár ágazati szinten is megvalósulhat.

A közalkalmazotti tanács elnöke, dr. **Weltner János** ezzel összefüggésben jelezte, hogy a szervezet várhatóan az ombudsmanhoz és az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordul a kényszernyugdíjazás miatt.

Dr. Szél Ágoston az egyetem idei költségvetésével kapcsolatban kijelentette: elfogadható, és a működést nem veszélyeztető

büdzsé készül. Tájékoztatása szerint a költségvetés két fő részből tevődik össze: az egészségügyi tevékenység finanszírozásánál nagyjából ugyanakkora összegből gazdálkodhat az egyetem, mint tavaly, az oktatói-kutatói tevékenységre azonban 1,4 milliárd forinttal kevesebb jut, mint 2012-ben, miközben a hallgatói létszám folyamatosan nő. Éppen ezért átlagosan öt százalékos hiányt kalkulálnak a költségvetés készítésénél, amely várhatóan a karoknál magasabb, a klinikumban azonban jóval alacsonyabb lesz ennél a számnál – hangsúlyozta.

A rektor kitért arra: nyáron elkészítették az egyetem Intézményfejlesztési Tervét, amellyel egyben a kutatóegyetemi cím újbóli elnyerésére is pályázott az intézmény. A fejlesztések közt téma volt a Korányi Projekt is. Dr. Szél Ágoston beszámolt arról, hogy idén elkezdődik az építkezés, ami 2014 nyarára fejeződik be. Ez mérföldkő lesz a Semmelweis Egyetem életében – szögezte le, hozzátéve: a beruházás pénzügyi szempontból nagy kihívás, de egyben nagy teher is.

A felsőoktatás átalakításával kapcsolatos kérdésre dr. **Hunyady László** általános rektorhelyettes

válaszolt, aki ismertette az új felvételi rendszer legfontosabb elemeit. A részletekről, így a finanszírozás kérdéseiről is, folyamatosan folynak az egyeztetések – fűzte hozzá. A változások érzékeltesére a hallgatók után járó állami támogatás változását mutatta be. E szerint szinte ugyanakkora összeggel finanszírozza az állam az új felsőoktatási törvény hatályba lépése, vagyis a keretszámok eltörlése utáni első évfolyamot, mint az összes többi, öt évfolyamot együttvéve. Megjegyezte ugyanakkor, hogy ebben a rendszerben nincsenek benne a külföldi hallgatók.

Toth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Ismét megkapta a kutatóegyetem minősítést a Semmelweis Egyetem

A 2013–16 közötti időszakra is megkapta a Semmelweis Egyetem a kutatóegyetem minősítést, az erről szóló miniszteri határozatról a napokban kapott hivatalos tájékoztatást dr. **Szél Ágoston** rektor az Emberi Erőforrások Minisztériumától.

A címmel együtt csaknem fél milliárd forintos támogatás is jár a költségvetés *Kiválósági támogatások* keretéből. Kutatóegyetemi minősítése legfeljebb hat egyetemnek lehet. **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere a 2013–16 közötti időszakra a Semmelweis Egyetem mellett kutatóegyetemmé minősítette a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemet, a Debreceni Egyetemet, az Eötvös Loránd Tudományegyetemet, a Pécsi Tudományegyetemet és a Szegedi Tudományegyetemet – derül ki az MTI korábbi beszámolójából.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi törvény szerint a kiemelkedő színvonalú képzést nyújtó, a tudományos életben elismert egyetemek, vagy egyetemi karok kaphatnak *kutató* minősítést. A miniszteri döntés értelmében a következő három évben *kutatókar* címet visel a Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kara, a Szent István Egyetem Mezőgazdasági és Környezettudományi Kara, a Pannon Egyetem Mérnöki Kara és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Kara.

Végzett az első évfolyam az EMK pozsonyi kihelyezett képzésén

Tizennyolc hallgató végzett az Egészségügyi Közszolgálati Kar Pozsonyba kihelyezett egészségügyi menedzser képzésén. A szlovák nyelven folyó, a pozsonyi Health Management Academy-val (HMA) közösen szervezett posztgraduális program 2010-ben indult, az első évfolyam végzős hallgatói vehették most át a diplomát.

Szócská Miklós egészségügyért felelős államtitkár, a kar korábbi dékánja köszöntő beszédében azt mondta a frissen végzetteknek: jó döntést hoztak, mert ha hallgatják akár az Európai Unió területéről, akár az Egyesült Államokból érkező híreket, tudják, hogy az egészségügy egy igen vitatott terület. Rendkívül sok a probléma, ugyanakkor a gyógyítás egy olyan szép misszió is, hogy a most végzettek egy élethosszig tartó, igen intenzív munka vár. Dr. **Gaál Péter**, a kar dékánja az EKK Egészségügyi Menedzserképző Központja (EMK) és a szlovák Health Management Academy együttműködésének történetéről szólt. Mint emlékeztetett: az EMK-ról szóló prospektusok úgy kezdik az intézet bemutatását, hogy: *1990-ben volt egy ötletünk...és megteremtjük az egészségügyi menedzserképzés intézményi feltételeit Magyarországon*. Az azonban kevésbé ismert, hogy már a kezdetektől az volt a célunk, hogy a környező országok szakembereit is bevon-

Foto: D. Kiss Balázs

Egészségügyi szervezőket avattak az Egészségügyi Közszolgálati Karon. Idén a negyedik évfolyam végzett, közülük négyen kiváló eredménnyel. Az egészségügyi szervezők az ünnepségen esküt tettek, majd dr. Hunyady László általános rektorhelyettes és dr. Gaál Péter, a kar dékánja kézfogással erősítették meg az avatást.

juk ebbe a misszióba, megosszuk a tapasztalatokat, segítsük egymást – tette hozzá. A diplomákat a HMA nevében **Peter Pažitný**, valamint az EMK nevében dr. Gaál Péter adta át.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Szakpszichológusok vették át a diplomájukat

Harminc klinikai szakpszichológus vehette át a diplomáját decemberben. Dr. **Perczel Forintos Dóra**, a SE Klinikai Pszichológiai Tanszék vezetője az ünnepségen kiemelte: a szakpszichológusi diploma az egészségügy minden szintjében lehetővé teszi az elhelyezkedést.

Mint a tanszékvezető elmondta, a klinikai szakpszichológus az egészségügy egész területén kompetens szakember, a prevencióban, a terápiában és a rehabilitációban is részt vehet. Feladata az emberek pszichés állapotának felmérése, az állapotfelmérésre alapuló ellátás megtervezése, és az állapot követése, illetve a kutatás.

A tanszékvezető előremutatónak és reménykeltőnek nevezte a

most végzett hallgatók elkötelezettségét, akik az egyetem után négy évet rááldoztak a képzésre. Reményét fejezte ki, hogy ezt tovább is viszik a munkájukban, és maradnak a jelenlegi – állami fenntartású – munkahelyükön, még akkor is, ha az anyagi megbecsülés nem tartozik a legmotíválóbb tényezők közé.

A mi szakmánkban a befektetés megtérül. Szerencsésen választottunk, mert ebben a szakmában egy 50 éves embernek nem kell attól félnie, hogy kevesebbet tud, mint az, aki frissen végzett az egyetemen. Az évek alatt szerzett tapasztalat ugyanis egyre értékesebbé teszi a munkáját – fogalmazott dr. Perczel Forintos Dóra.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Dr. Noszál Béla: változóban a gyógyszerészek feladatai

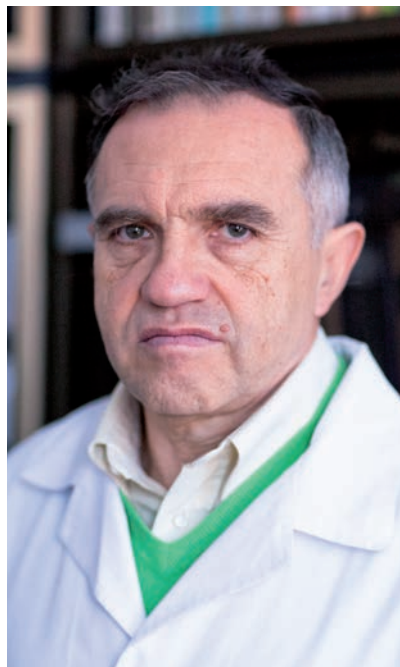
A német nyelvű oktatás megerősítését, illetve az angol nyelvű képzés színvonalának emelését tartja kiemelt feladatnak 2013-ban a Gyógyszerésztudományi Karon (GyTK) dr. Noszál Béla. A dékán a Semmelweis Egyetem Újságnak egyebek mellett arról beszélt, hogy azért is különösen nagy megtiszteltetés számára a tavaly átvett Semmelweis Ignác emlékérem, mert a díj több mint ötvenéves történetében még soha nem vehette át gyógyszerész ezt az elismerést.

Dr. Noszál Béla az interjúban emlékeztetett arra, hogy – bármilyen összehasonlítást vagy rangsort nézünk – a kar élen jár a gyógyszerészképzésben az országban. Ebben szerepe van annak is, hogy ez a fővárosi képzés, de az oktatás színvonalának is – tette hozzá.

A legfontosabb ideai feladatok közt említette, hogy a karon viszonylag új német nyelvű képzést – amely német nyelvterületen kívül kizárólag a Semmelweis Egyetemen folyik – szeretnék erősíteni. Ez a folyamat jó úton jár, a létszám növekszik, a hallgatók előképzettsége egyre magasabb színvonalú – fogalmazott. Ugyancsak kívánatosnak tartja az angol nyelvű képzés színvonalának emelését, de ez a karra jelentkező külföldi hallgatók tudásszintjétől függ. A dékán több elhivatottságot és szorgalmat, valamint magasabb előképzettséget várna el tőlük.

A képzéssel kapcsolatban kitért arra: a gyógyszerészek multidiszciplináris tudást szereznek, mert ilyen széles skálája a tudományoknak valószínűleg egyetlen diplomán belül sincsen.

– Előnye, hogy egy gyógyszerész dolgozhat sokféle kémikusi, biológusi, vagy medicinális kutatói munkakörben, amihez persze önképzésre is szükség van, hiszen nem lehet minden területen olyan mélységű a képzés, mint a speciálisan arra a területre képező társszakmában. A gyógyszerész az egészségügy legmélyebb és legrészletesebb molekuláris ismeretekkel rendelkező katonája – mondta.

Fotó: attekovacs.com

nek feladatok – tette hozzá. Példaként említette, hogy meg kell teremteni a bioszimiláris, makromolekulás gyógyszerek megnyugtató minőségbiztosítását. Álláspontja szerint nagyon nehéz feladat lesz hasonló szintű biztonságot elérni ezen hatóanyagoknál, mint amilyen a kismolekulásoknál megvalósul. Az oktatásban ennek a komponensei megvannak, de még nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjanak – közölte.

A fiatal szakemberek külföldre vándorlásával kapcsolatban megjegyezte: a

gyógyszerészeknél ez kevésbé súlyos probléma, mint az orvosoknál, mert gyógyszerészként az országhatáron belül is jól és sokféleképpen el lehet helyezkedni. Kiemelte: a külföldi tapasztalatszerzésre és kapcsolatépítésre nagy szükség van, de az abnormális helyzet, hogy egy szegényebb ország a legcsekélyebb ellenszolgáltatás nélkül odaadja a kiművelt emberfőt és 17-18 évnyi taníttatásuk költségeit egy gazdagabb országnak.

A dékán nagyon fontosnak tartja, hogy a tudományos minősítéssel rendelkező munkatársak aránya a Semmelweis Egyetemen a Gyógyszerésztudományi Karon a legmagasabb, ahogyan a tudományos output fajlagos értéke is, aminek következtében a kutatóegyetemi státusz elnyerésében is jelentős szerepe volt a karnak.

A professzor a saját terveivel kapcsolatban elmondta: idén szeretne a korábbiaknál több időt fordítani a kutatásaira. Mint mondta, két fontos, új szakmai projekten dolgozik. Az NMR- és az MRS *spektroszkópia* segítségével szeretnének egy olyan módszert kialakítani, amellyel az emberi szervezet belviszonyai molekuláris szinten tisztázhatók. Mindezt úgy érzük el, hogy közben egy karcolás sem éri az embert – fűzte hozzá. A másik projekt a tiol-diszulfid kémia, amellyel annak idején sokat foglalkozott a Kaliforniai Egyetemen.

Dr. Noszál Béla szólt arról is, hogy a tavaly átvett Semmelweis Ignác emlékéremet nagyon-nagy megtiszteltetésnek érzi, egyebek mellett azért, mert az 54 éve alapított díjat korábban még nem kapta meg gyógyszerész.

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. Noszál Béla úgy látja, a tíz- húsz évvel ezelőtti időszakkal összehasonlítva a most végző gyógyszerészek feladatai természetesen módosultak, többek közt a gyógyszerészi gondozás, vagy a biotechnológiai gyógyszerek megjelenése miatt. Ennek kapcsán az oktatásban, kutatásban, működésben is megjelen-

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgató

Dr. Palkovits Miklós: ma már teljesen másként kell ránézni az agyra

A földrajz-történelem szakra szóló felvételi papírját a szeme előtt tépte szét földrajz tanára. – Nézz meg engem, mondta a tanár, aki atyai gondoskodással viszonyult tanítványához, Vecsésig sem tudok eljutni. Menj az orvosira, s onnét utazhatsz, amennyit akarsz! Így emlékszik vissza dr. Palkovits Miklós Prima Primissima Díjas agykutató arra, miként került a pályára annak ellenére, hogy fiatal korában nem igazán érezte azt, hogy orvos akar lenni.

Pedig már 17 évesen, biológia szakkörösként is megmutatkozott a kutatómunkához való tehetsége. Az egyik kísérlet során sikerült ugyanis megőrkítenie a hipotalamusz alsó részének úgynevezett portális keringését, amelyet korábban csak rajzban tudtak megjeleníteni. A mai napig ennek a felvételnek a licencét kérték tőlem a legtöbben – mondja a Semmelweis Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetének professzor emeritusa.

A kőbányai iskola egykori földrajz tanárának igaza lett, többek között a sok utazás lehetőségével kapcsolatban is. 1972-ben a Nobel-díjas **Julius Axelrod** meghívta egy fluoreszcens mikroszkópos vizsgálati munkára az Egyesült Államokba. A nemzetközi karrier kezdetét azonban a laborban tartott karácsonyi összejevetel hozta el dr. Palkovits Miklós számára, ahol kiderült, hogy a fiatal magyar kutató képes bizonyos sejtcsoportokat izoláltan kivenni az agyból. Ezt még az összejevetel ideje alatt bizonyította is egy kísérleti patkányon. A Nature-ben is publikált mikrodisszekciós agymintavételi technikát *Palkovits punch-technique*-nek nevezték el.

A mikrodisszekció az alapja a dr. Palkovits Miklós által az Anatómiai Intézetben létrehozott Humán Agyminta Banknak is, amely jelenleg közel 40 ezer mintát tartalmaz, a kutatások pedig hét nemzetközi hírű intézet részvételével folynak. Az agy 150-180 különböző területét tudjuk izoláltan kivenni ezzel a technikával úgy, hogy csak az adott magot vagy sejtcsoportot tartalmazza a minta. Van sorozatunk nyolcvan évnél idősebb elhunytakból, amely segítségével az idősődéssel összefüggő folyamatok vizsgálhatók, de a bank tartalmaz egyebek mellett elhunyt Alzheimer-kórosoktól vagy éppen öngyilkosságot elkövetett depresszióban szenvedő egyének agyából vett mintákat is – foglalta össze Palkovits professzor.

Számos agypályát, neurotranszmittert Palkovits professzor kutatócsoportja írt le először, hazai és külföldi munkatársaival együtt pedig megalapozta a neuroanatómia új ágát, a kémiai neuroanatómiát. 1992-ben ő indította Magyarországon az első Doktori Iskola, dr. **Makara Gáborral** közösen. Palkovits professzor 2006-ig, összesen három évtizeden át, minden év felét az Egyesült Államokban, míg másik felét Magyarországon töltötte. Mint mondta, a kinti lehetőségeknél fontosabb volt számára, hogy ne kelljen feladnia hazai kutatócsoportját, a laborját, s az oktatást.

Palkovits professzor jelenlegi kutatásai egyebek mellett a neuropeptidnek és receptoraiknak kimutatására fókuszálnak. Három PhD-hallgatójával vizsgálja a táplálékfelvételt. Legújabb kutatási területe a fájdalom megjelenésének vizsgálata az emberi agyban. Az fMRI segítségével pontosan láthatóak az agy aktíválódo területei, s az, hogy éppen mely terület reagál a fájdalomra. Nyitott könyv az ember a vizsgáló előtt, amikor befekszik a gépbe, de ennek veszélyei is lehetnek a jövőben, hiszen bele lehet látni az ember gondolataiba, az emberi akarat pedig stimulációval befolyásolható, ez pedig borzalmas következményekkel járhat – figyelmeztet a professzor.

Tudásunk az agyról évről évre bővül, de ami még fontosabb: ma már teljesen másként kell ránézni az agyra, más szemlélettel kell vizsgálnunk. Bár egyes sejtjeit vagy kis részeit vizsgáljuk, mindig az egész

Fotó: attekovacs.com

rendszerben kell gondolkodnunk, amelyben ezek működnek. Az agy egymásra ható funkcionális rendszerek összessége, egy nagyon összetett gyönyörű világ ez, csodálatom.

Dr. Palkovits Miklós számos más kitüntetés mellett 1991-ben elnyerte a Széchenyi-díjat, 1993-ban az egyik legrangosabb német orvosi kutatói díjat, a Rinecker Award and Gold Medalt, 1995-ben a Szent-Györgyi Albert-díjat, 1997-ben a Semmelweis Emlékérem és Jutalomdíjat, 2003-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét, most pedig a tudomány kategóriában a Prima Primissima Díjat.

Huszonkilencen nála írták a kandidátusi, illetve PhD-dolgozatukat, munkatársai közül heten akadémiai doktorok, négy Nobel-díjossal publikált együtt, egy 2012 első felében készített összesítés szerint pedig 11 olyan 35 évvel ezelőtti cikke van, amelyet ma is idéznek.

Visszatérve az egykori földrajz tanár jóslatára: dr. Palkovits Miklós eddig a világ 104 országában járt, volt az USA mind az 50 államában. A legérdekesebb számára Tibet volt, ahol **Kőrösi Csoma Sándor** nyomába járva eljutott abba a négy városba, illetve kolostorba, ahova a nyelvtudós szeretett volna. A leggyönyörűbb számára Norvégia, de Madagaszkár is emlékezetes, ahol **Benyovszky Móric** nyomait próbálta megtalálni.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A teljes interjú elolvasható a Semmelweis Egyetem oldalán: <http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2012/12/19/dr-palkovits-miklos-ma-mar-teljesen-maskent-kell-ranezni-az-agyra/>

Élethű bábukon gyakorolhatnak: átadták az egyedülálló szimulációs központot

Fulladás, szívrohamot vagy sokkot kapnak a Semmelweis Egyetem legmodernebb technológiával felszerelt, élethű, beszélő szimulációs bábui. Magyarországon elsőként itt vezetik be az általános orvoscépzés mindennapi gyakorlatába a szimulációs órákat.

Fotó: attekovacs.com

Dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora a szimulációs központ megnyitóján elmondta: olyan lehetőségek, képességek birtokába jut a medikus, amelyek felvértezik mindennapi munkájára.

– Egy beteg számára is nagyon rossz élmény, ha az orvos verejtékezik, nyugtalan, nem tudja, mit kell csinálni. Ettől kíméljük meg medikusainkat azzal, hogy nyugodt körülmények között, azzal a biztonságérzettel, hogy nem árthatnak, begyakorolhatják a mozdulatokat, hozzá tudnak szokni ezekhez a műveletekhez – emelte ki a rektor.

Az országban egyedülálló infokommunikációs technológiával felszerelt készségfejlesztő központ a tervek szerint mintegy háromezer hallgató gyakorlatorientált oktatását segíti majd, lehetővé téve, hogy minden évfolyamban legyen különböző szintű szimulációs gyakorlat. Ezzel az egyetem új képzési struktúráját honosítja Magyarországon.

Dr. Gál János klinikai rektorhelyettes a szimulációs központ létrehozásának indítékairól beszélt. Mint mondta, több tényező is

A Szkill- és Szimulációs Központ felnőtt és gyermek magashűségű gyakorlóbabui igazi tüneteket produkálnak, így az orvostanhallgatóknak módjuk lesz a valódihoz nagyon hasonló helyzetben gyakorolni. A bábuk életjeleit a laborhoz kapcsolódó vezérlőhelyiségből irányítják az oktatók. A gyakorlatot videóra veszik, majd utólag elemzik.

körejátszott abban, hogy az egyetemen 1995 óta kis sejtekben működő szimulációs oktatás integrációja, egységbe foglalása megtörtént. Egyik fő indítóokként a Magyar Rezidensszövetség felmérését nevezte meg, mely kimutatta, hogy a végzett orvostanhallgatók 96 százaléka nem érzi magát biztonságban, úgy érzi, nincsenek meg a képességei akár egy intravénás injekció beadására. Tízből kilencen nyilatkoztak, hogy a szimulációs oktatást be kellene vezetni.

– Ezt a szimulációs központot az orvostanhallgatóknak adjuk át a betegekért. Olyan orvosgenerációt képezünk itt, akik még magasabb szinten, még magabiztosabban képviselik az orvosszakmát, és hatodik évük után felelősségteljesen lépnek oda az első beteghez – mutatott rá dr. Gál János.

A mintegy 350 millió forintos beruházás 200 millió forint értékű eszközbeszerzési részét uniós pályázatból finanszírozták, míg a 150 millió forintos felújítást, infrastrukturális átalakítást támogatásból, valamint az egyetem saját erőforrásából.

A Semmelweis Skill Centrum – infrastruktúrafejlesztés a gyakorlati képzés színvonalának emelése érdekében elnevezésű projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg (KMOP-4.2.1/B-10-2011-0010).

Szuchy Zsuzsa

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Fotó: D. Kis Balázs

Dr. Fekete Andrea kapta idén a Hugonnai Vilma emlékérmét

Akár csak a madárnak, az emberiségnek is két szárnya van, a férfi és a nő. Ha a két szárny nem egyforma erős, és nem hajtja közös erő, a madár nem képes az egekbe emelkedni – dr. Molnár Mária Judit tudományos rektorhelyettes egy régi arab mondással kezdte köszöntőjét az idei Hugonnai Vilma emlékérem átadásán, utalva arra, hogy a nők helyzete a tudományos életben egy örökzöld téma.

Fotó: D. Kiss Balázs

Mint emlékeztetett: **Hugonnai Vilma** az első magyar orvosnő volt, orvosi diplomáját Zürichben szerezte meg, s csaknem 20 év kellett, hogy itthon is elismerjék azt. Magyarországon ugyanis csak 1895-ben szabályozták azt egy királyi rendeletben, hogy a nők is felvételt nyerhessenek az egyetemre, ám a tudományos publikálásukról még később is vita folyt.

Ma már ugyanannyi nő szerez doktori fokozatot, mint férfi, ám vezető kutatók és az akadémikusok között még mindig kevesebb a nő – mutatott rá dr. Molnár Mária Judit. Hangsúlyozta: a Semmelweis Egyetem igyekszik mindent megtenni az esélyegyenlőség érdekében. Ennek keretében 2010-ben határozott a Szenátus a Hugonnai Vilma tudományos emlékérem díj megalapításáról, amellyel 45 év alatti kutatónők kiváló tudományos tevékenységét ismerik el.

2012-ben a Hugonnai Vilma díjat dr. **Fekete Andreának** (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika, SE-MTA Lendület Diabétesz Kutatócsoport) ítelték oda. Dr. Fekete Andrea a tudományos emlékérem átadás megtartása előtt hangsúlyozta: nagyon fontos kezdeményezésnek tartja a díjat, hiszen a nők még a mai napig is sok szempontból hátrányos helyzetből indulnak, legyen szó tudomány-

ról, politikáról, művészetéről. Számára ez a díj azt is jelenti, hogy a Semmelweis Egyetem elismeri azokat a tudományos eredményeket, amelyek egy nő tollából erednek. A tudományos előadás előtt megemlékezett, miként alakult a történelemben a nők orvoslásban betöltött szerepe.

Akik itt ülünk nők és ezen a pályán vagyunk, **Wlassics Gyulának** kell, hogy hálásak legyünk, ő vitte keresztül a reformokat. Az 1900-as évek elején pedig Steinberger Sarolta volt az első nő, aki Magyarországon is végzett, s itt is ténykedett – emlékezett vissza dr. Fekete Andrea, aki kitért arra is: a számos korabeli kritikára Hugonnai Vilma nagyon találoán reagált.

Azért van helye a nőknek az orvostudományban, mert az orvostudomány a tudományok legmagasztosabbika, ennek elsajátítása a lelkiület gyöngédségét és az önfeláldozást glóriaképpen fűzi a nőesség köré – fogalmazott Hugonnai Vilma.

Dr. Fekete Andrea a Hugonnai Vilma emlékelőadását *A ve iszkémia/reperfúziós károsodása: új patomechanizmusok és kezelési lehetőségek* címmel tartotta meg.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A laudáció letölthető a Semmelweis Egyetem honlapjáról:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2012/12/12/dr-fekete-andrea-kapta-iden-a-hugonnai-vilma-emlekermet/>

Nemzetiségekért Díjat kapott dr. Rosivall László

Dr. Rosivall László a cigány orvostudományi program kidolgozásáért és sikeres megvalósításáért a Nemzetiségekért Díjat vehette át Balog Zoltántól, az emberi erőforrások miniszterétől.

A Nemzetiségekért Díjat azok a személyek, szervezetek vagy nemzetiségi önkormányzatok vehetik át, akik, illetve amelyek példaértékű munkát végeztek a magyarországi nemzetiségek érdekében közéleti, oktatási, kulturális, egyházi, tudományos területen vagy a tömegtájékoztatásban, illetve a gazdasági önszerveződésben. A díj átadását szabályozó rendelet szerint évente legfeljebb a nemzetiségek számával azonos számú, vagyis legfeljebb tizenhárom díj adományozható. A díjjal oklevél és emléklap, továbbá – személyenként és szervezetenként – egymillió forint jutalom jár.

Dr. Poór Gyula lett a MOTESZ új elnöke

Januártól dr. **Poór Gyula**, a Semmelweis Egyetem tanára, az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet (ORFI) főigazgatója a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetségének (MOTESZ) új elnöke. A szövetség feladatairól azt írta: rendszeres fórumot akarnak teremteni a specializálódott orvosi szakterületek átfogó, interdiszciplináris kérdéseinek megbeszélésére. A szövetség munkájában kiemelt szerepet kaphat a magyarországi népegészségügyi programokban, az egészségügy aktuális feladataiban, valamint a nemzetközi orvosszakmai testületekben való aktív részvétel. A MOTESZ párbeszédet kezdeményez a betegekkel és a civil társadalommal, amellyel nemcsak az egészségügyi intézmények közösségi szerepvállalását, hanem az orvostársadalom tekintélyének visszaállítását is elő szeretné mozdítani.

Zsámboky Emlékérem dr. Molnár Lászlónak

Fotó: attelkovacs.com

Zsámboky János Emlékéremet kapott dr. **Molnár László**, a Semmelweis Egyetem Levéltár igazgatója az orvostörténelem, levéltártudomány, valamint az egyetem- és felsőoktatás-történet területein végzett kiemelkedő kutatói és tudományos munkájának elismeréseként. A Zsámboky János Emlékérem Bizottság és a Magyar Orvostörténeti Társaság kitüntetését dr. Molnár László ünnepi ülésen vette át. A díj számomra azért nagy megtiszteltetés, mert hosszabb időszak munkájának elismerése, ráadásul a fő célkitűzésem nem elsősorban a kutatás, hanem a gyűjteményépítés, amely a kutatók háttérbázisául szolgál. Az orvostörténettel foglalkozó kutatók elismerték azt a kevésbé látványos munkát, ami segíti saját munkájukat – emelte ki a díj kapcsán a levéltár igazgatója.

Az ünnepi ülésen az igazgató *Szentágothai János irathagyatéka a Semmelweis Egyetem levéltárában* címmel tartott tudományos előadást, mely arról a jelentős, mintegy százhusz doboznyi iratanyagról szólt, amely 1995-ben került az egyetem levéltárába. Ez az anyag az interneten is fellelhető, így a kutatók számára könnyen elérhető.

A legjobb szövetségi kapitány Mocsai Lajos

Fotó: MTI

Mocsai Lajos, a férfi kézilabda válogatott szövetségi kapitánya nyerte a legjobb szövetségi kapitány díját a Sportszillagok Gálaestjén. Az ünnepélyes eredményhirdetésen a díj átvétele után a következőket mondta: *ez a díj a visszaigazolása annak a harminc évnek, amelyet a kézilabdasporthoz eddig eltöltöttem. Ahhoz, hogy ezúttal engem láttak a legjobbnak, az is hozzájárult, hogy a kézilabda katartikus élményekkel ajándékozta meg a szurkolókat.* Mocsai Lajos 1978 óta dolgozik a TF-en, jelenleg a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar docense, 2012. október 1-jétől rektori tanácsadó.

A Városmajori Klinika lett az Év kórháza

A Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikája lett az Év kórháza a HáziPatika.com által szervezett internetes szavazáson. Az intézmény mind az öt kategóriában (orvos-szakmai ellátás, ápolás és szakszemélyzet, infrastruktúra, ellátás, környezet és tisztaság) magas pontszámot kapott a betegektől.

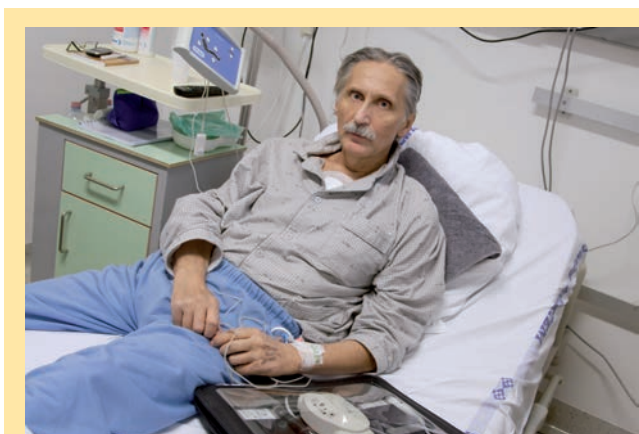
Dr. **Merkely Béla** igazgató a díjátadón úgy fogalmazott: a mindennapi betegellátás során a betegektől kapott pozitív visszajelzések adják számukra a legtöbb erőt a munkavégzéshez. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a díj szól a Semmelweis Egyetemnek is, amely az ország csúcslátó intézményeként támogatja a szív- és érrendszeri megbetegedések kezelését.

Ezen a területen rendkívül sok lehetőségünk van arra, hogy ha időben érkezik a beteg, akkor megmentsük az életét, s teljes gyógyulást biztosítsunk – mondta dr. Merkely Béla. Az igazgató kitért arra is, bár a 2012-es év nem volt könnyű az ágazat számára, a Városmajori Klinikán megháromszorozódott a szívtűtetések száma, és elvégezték a második sikeres végleges műszívbeültetést is.

A tavaly december közepén lezárult két-hónapos internetes voksolási időszak alatt több mint 40 ezren pontozták a kórházakat az említett öt szempont alapján. Második helyezést ért el a kecskeméti Bács-Kiskun megyei Kórház, míg harmadik lett a karcagi Kátai Gábor Kórház – Rendelőintézet.

Az összesített eredményeken túl az egyes kategóriák győzteseit is kihirdették. Az orvos-szakmai ellátás kategóriában a Veszprém megyei Csolnoky Ferenc kórház érte el a legjobb eredményt, a díjat dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora adta át dr. **Rácz Jenő** kórházigazgatónak. Méltatása során dr. Szél Ágoston kiemelte: az orvos-szakmai ellátásra szavazók a szakmai fel-

Fotó: D. Kis Balázs

Sikeresen beültették a második végleges műszívet Magyarországon, a SE Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán. A beavatkozás az 54 éves férfi súlyos szívelégtelensége miatt vált szükségessé. Állapota folyamatosan romlott, többször is visszaesett, tavaly novemberben került fel a transzplantációs listára. Ritka (AB) vércsoportja miatt azonban orvosai a műszív beültetés mellett döntöttek, amely végleges megoldás lehet betegségére.

készültség mellett nyilvánvalóan azt is értékelték, hogy miként bántak a gyógyítók a betegekkal, milyen a kapcsolatteremtés, a kommunikáció. A Csolnoky Ferenc Kórház jelmondata – *A beteg üdve a legfőbb törvény* – jól féjelzi ezt. Hozzátette: az egyetemen az orvosképzés központjában áll, hogy a leendő gyógyítók minden nehézség ellenére képesek legyenek a megfelelően magas szakmai színvonalon végezni munkájukat. A képzés során kiemelten fontos, hogy az elmélet és a klinikai gyakorlat egyensúlyban legyen.

A HáziPatika.com immár nyolcadszor rendezte meg az Év kórháza szavazást. **Pilling Róbert**, a portál vezető szerkesztője kiemelte: azért egyedülálló a kezdeményezés, mert segítségével közvetlenül a szolgáltatásokat igénybe vevő betegek mondhatják el véleményüket az egészségügyi intézményekről.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Kétszáz éves a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája

Akié a múlt, azé a jövő – Orwell mondása ugyan más kontextusban született, de attól még szilárdan igaz. Zsúfolásig megtelt az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika tanterme december 10-én 9 órakor a hallgatóság feje felett a tanterem falán az orvoslás örök érvényű törvényét: Salus aegroti suprema lex esto hirdető felirat alatt. A klinika alapításának 200 éves évfordulóját ünnepelték a klinika jelenlegi és egykor volt munkatársai és a meghívott vendégek népes gyülekezete.

Egyetemünkön a szülészeti oktatása önálló szülészeti tanszék keretein belül az 1811/12 tanévben kezdődött el. Az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikát akkor még Szülészeti Tanszéknek nevezték. A **Frankenburg Jakab** professzor vezetése alatt álló tanszék a volt jezsuita rendház Újvilág (később Semmelweis) utcai saroképületében működött. Ez volt az ország első szülészeti klinikája.

Megtisztelte az ünnepséget jelenlétével **Soltész Miklós**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális államtitkára. Köszöntésében az orvosokat arra kérte, hogy nyújtsanak segítséget a terhességmegszakítások számának csökkentésében. Azzal fordult a szülész-nőgyógyász orvosokhoz és szakdolgozókhöz, hogy **Semmelweis Ignác** nyomdokain haladva az anyák, a csecsemők és a magzatok megmentőiként végezzék elkötelezett munkájukat. Hangsúlyozta: büszke arra a munkára, amit a klinikán végeznek, és az ünneplő közönség elismerő tapsa közepette bejelentette: az államtitkárság ötmillió forinttal támogatja meg a klinika *A korszerű szülészeti és nőgyógyászati alapítványát.*

Dr. **Szél Ágoston**, egyetemünk rektora köszöntőjében arról beszélt: az egyetem büszke arra, hogy egy olyan tudósnak és zseniális embernek a nevét viseli, mint Semmelweis Ignác, aki a bicentenáriumi ünnepelő klinikának egykor igazgató professzora volt. Kiemelte, hogy az egyetemek egyik legnagyobb értéke a tradíció, a múlt. Fontos, hogy a hallgatók is érezzék át ezt az értéket, amely az egyetemnek olyan el nem vehető sajátossága, aminek a létünk meghatározásában is szerepe van. Ha egy ilyen értékrend mentén gondolkodunk, akkor olyan problémákkal is szembe tudunk nézni, amelyek az ország egészét sújtva az egyetemekre is kihatnak – vélekedett rektor úr, a ma gondjaira is reflektálva. Miközben további száz éveket kívánt a klinikának, kifejezte azt a kívánságát is, hogy állva tudjunk maradni a történelem viharában, tudjunk előre tekinteni és mindig felkutatni olyan értékeket, amelyek a pénz világán túlmutatnak.

Dr. **Bódis József** professzor, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke, a Pécsi Tudományegyetem rektora, a szakmai szervezet, a pécsi egyetem nevében köszöntötte a jubiláló szülészeti klinikát, azt a magyar szülészeti és nőgyógyászati zászlóshajójának nevezte.

Dr. **Demeter János**, a Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászati Asszisztált Reprodukció Tagozatának elnöke a szakmai grémium nevében mondott baráti és kollegiális köszöntőt, kiemelve, hogy klinikánk a progresszív ellátás szakmai csúcspontjainak mindig és minden helyzetben példamutatóan nyújtott segítséget a súlyos betegek ellátásában hozzá segítségért forduló kollégáknak, osztályoknak, intézményeknek.

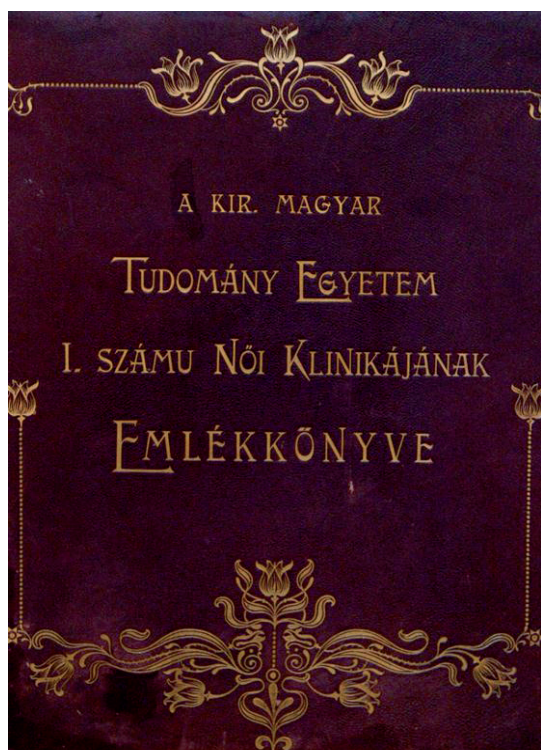
A köszöntők után dr. **Rigó János** professzor képekkel illusztrált történelmi tablókön elevenítette fel a klinika elmúlt kétszáz évét, külön-külön megemlékezve az egymás nyomába lépő professzorok egymásra épülő munkásságáról, a klinika fejlődésének máig ívelő kontinuitásáról és annak meghatározó mérföldköveiről. Ez a történelmi áttekintés egyúttal tisztelgés és a hála kifejezése is volt a ránk gazdag örökséget hagyó elődöknek.

A 200 éves születésnap megjelöléséért és ajándékként ezután **Varga Benedek**, a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum,

Könyvtár és Levéltár főigazgatója mutatta be Semmelweis Ignác Fülöp: *A gyermekágyi láz kóroktana, fogalma és megelőzése* című könyvét, amely a klinika alapítványának segítségével a jubileum alkalmából jelent meg. Az először német nyelven 1861-ben publikált könyv igényes, és a mai olvasó számára is élvezetes nyelvezetű magyar fordítása dr. **Rákóczi Katalin** munkája. A szakmai lektorálást prof. Rigó János, a nyelvi lektorálást dr. **Magyar László András** végezte.

A könyv hűen igazolja Semmelweis megrendíthetetlen elkötelezettségét, hitét és küzdelmét az anyák megmentéséért. Az új, modernizált fordítás nemcsak orvosok, orvostanhallgatók és orvostörténészek, hanem más érdeklődők számára is könnyebben olvashatóvá, élvezhetővé kívánta tenni a művet – olvasható a jelen kiadás előszavában.

Az ünnepség második részében három, a klinika tudományos munkáját kiemelkedően támogató külföldi professzort köszöntöttünk, akik a laudáció után

magas szintű előadásukkal tisztelték meg jubileumi ünnepünket.

Shigero Saito professzor (Toyama Egyetem, Japán) a praeclampsia placenciós zavarainak kóreltánáról, **Thomas D. Kerényi** professzor (Mount Sinai kórház, New York, USA) a magzati szív működés vajúadás és szülés alatti monitorizálásának a klinikai gyakorlatban történő értékeléséről, az értékelés standardizálásának fontosságáról, **Thomas D'Hooghe** professzor (Leuveni Katolikus Egyetem, Belgium) az endometriózis non-invazív diagnosztikájának jelen állásáról tartott az ünnepséghez méltó lebilincselő előadást.

Az ünnepi program a déli órákban fogadással ért véget. Az ünnepséget követően a klinika munkatársai az ünneplő ruhát munkaruhára váltották, s a műtökhöz, szülőszobához, osztályokhoz, ambulanciákhoz és a laboratóriumokhoz siettek megszokott munkájukat folytatni: elkezdődött a klinika életének 201. esztendeje.

Dr. Patkós Péter
egyetemi docens

Rendhagyó Kutatói Szalon az innovációról és a K+F-ről

Az idei év első Kutatói Szalonja rendhagyó volt, nem a szokásos értelemben vett tudományos előadások hangzottak el, hanem két külső szakértő adott tájékoztatást a K+F különböző aspektusairól; alapvetően arról, hogy miként lehet egy innovatív ötletet elvinni a szabadalomig.

Dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes a Szalon házigazdjaként a megjelenteket köszöntve hangsúlyozta: az innováció nagyon fontos téma lesz az egyetemen 2013 során. A kutatóegyetemi TÁMOP-projekt keretében a főépület tetején elkészült az innovációs kupola, amely új helyet biztosít az innovációval foglalkozó szakemberek számára. Ez az új hely lehetőséget ad arra, hogy átszervezzük az innovációs tevékenységgel foglalkozó központi szervezeti egységek munkáját, s még hatékonyabbá tegyük az innovációs tevékenységünket – hangsúlyozta. Mint rámutatott, az innováció sokkal több, mint egy kreatív ötlet. Szükség van hozzá az ötlet megvalósítására, s arra is, hogy ez az ötlet olyan legyen, ami piacra is talál. Az innováció lehet éppúgy új termék, új szolgáltatás, új diagnosztika, mint akár egy új szervezeti egység létrehozása.

A Kutatói Szalonon először **Gaál Csaba**, a Core Venture Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt. vezérigazgatója tartott előadást, *A K+F és a kockázati tőke közös üzleti lehetőségei* címmel, majd ezt a *Biztonságtudatosság a K+F területén* című előadás követte.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetemen ülésezett a Magyar Idegtudományi Társaság

Magyarországon az idegtudományoknak nagyon nagy múltja, jelene és jövője van – mondta köszöntő beszédében dr. Molnár Mária Judit tudományos rektorhelyettes a Magyar Idegtudományi Társaság (MITT) XIV. Konferenciáján, amelynek a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központja adott otthont.

A konferencia fővédnökét, dr. **Szél Ágoston** rektort képviselő dr. Molnár Mária Judit a megnyitón egyebek mellett arról beszélt, hogy az idegtudományi kutatások területén a képző eljárások, a molekuláris genetika megjelenése rendkívül sok forradalmi változást hozott. A mai világban pedig nélkülözhetetlen a kapcsolatépítés, egymás munkájának megismerése, a virtuális hálózatok kiépítése is; mindezeknek kitűnő terepe ez a konferencia. A háromnapos konferencia szervezőbizottságának elnöke dr. **Csillag András**, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet igazgatója, a konferencia védnöke dr. **Palkovics Miklós** volt. Emlékeztetett, hogy húsz éve 260 fővel alakult meg a MITT, amelynek ma már több mint 800 tagja van. „Ám nemcsak számszerű növekedés figyelhető meg, hanem a minőség is változott, olyanok nőttek ki a társaság tagjai közül, akik a nemzetközi top-hoz tartoznak, s itthon és külföldön is jó hírét viszik a magyar idegtudománynak” – fogalmazott. Az utánpótlással kapcsolatban kiemelte: az egyetemen belül működő Szentágothai János Idegtudományi Doktori Iskola a legnagyobb önálló doktor iskola. A MITT elnöke, Dr. **Freund Tamás** akadémikus bemutatta az idei Buzsáki-előadás megtartójának, **Michael Hausser**nek a pályáját. Dr. Hausser (Wolfson Institute for Biomedical Research, University College London) *Dendritic computation* címmel tartott előadást. A Magyar Idegtudományi Társaság konferenciáját két évente rendezik meg. Ezek, és a köztes években tartott IBRO-rendezvények

a magyar agykutatás kiemelkedő fórumai. Alkalmat nyújtanak a kutatócsoportok és intézetek legújabb eredményeinek bemutatására éppúgy, mint formális és informális eszmecserekre, metodikai konzultációkra, közös kutatóprogramok egyeztetésére.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Neutrofil mikrovezikulumok

– új módszer a kórokozók csapdába ejtésére

A neutrofil granulocita eredetű mikrovezikulumok immunológiában betöltött új és igen fontos szerepére világít rá a Semmelweis Egyetem kutatóinak publikációja, amely az Amerikai Hematológiai Társaság Blood című folyóiratában jelent meg. Az írást a Blood szerkesztői beválasztották a legforróbb témákat taglaló közlemények közé.

A kutatási eredmények sokat segíthetnek egy, az antibiotikumoktól eltérő antibakteriális rendszer megértésében, esetleges modulálásában. Alábbiakban dr. **Timár Csaba** PhD-hallgató, a publikáció első szerzője foglalja össze a publikált kutatási eredményeket.

A neutrofil granulociták a falósejtek (fagociták) családjába tartozó fehérvérsejtek, vezető szerepet játszanak a szervezetbe bejutott baktériumok elpusztításában. Élettani jelentőségüket jól mutatja, hogy hiányuk, avagy csökkent működésük ismétlődő fertőzéseket eredményez. A neutrofil granulocita baktériumölésének klaszikus, régóta ismert folyamatának lényege a baktériumok bekebelezése, majd sejten belüli (fagolizozómában történő) elpusztítása enzimek és reaktív oxigén gyökök segítségével. A fagocitózis azonban feltételezi a baktériumok előzetes *megjelölését*, opsonizációját is, melyet a vérben keringő komplement fehérjék és antitestek végeznek. Az opsonizáció hiányában a neutrofil granulociták sokkal nehezebben ismerik fel a baktériumokat, így jóval kevesebbet tudnak csak elpusztítani közülük.

Az utóbbi évtized egyik érdekes felismerése, hogy majdnem minden vizsgált sejttípus képes úgynevezett szubcelluláris vezikulumok termelésére. Ezek a vezikulumok a termelő sejt membránjára jellemző lipid kettősrétegből épülnek fel, és meglehetősen specifikus az összetételük. Képesek nagy távokat megtenni a sejten kívüli térben, így nem meglepő, hogy a sejtek egymás közötti kommunikációjának egy fontos formáját képviselik, kiemelt szerepüket igazolták pl. a tumorok áttétképzésében. Méretük alapján szokás csoportosítani őket: a legkisebbek az exozómák (átmérő kb. 100 nm), a nagyobbak mikrovezikulumok (MV, átmérő kb. 500-800 nm), a legnagyobbak az apoptotikus testek (1-3 μ m). A Blood folyóiratban megjelent közleményben összefoglalt eredmények lényege, hogy a neutrofilek különböző stimulusra különböző összetételű és funkciójú mikrovezikulumokat termelnek. Amennyiben a termelő neutrofileket opsonizált (előzetesen megjelölt) baktériumokkal aktiváltuk, úgy a keletkezett MV-ok maguk is kimutatható antibakteriális hatással rendelkeztek. Kiemelendő, hogy ezen antibakteriális hatás immár független volt a megtámadott baktérium opsonizációjától, valamint a reaktív gyökök képzésétől is, amely tulajdonságokban élesen eltért a donor neutrofilektől. Mi több, a nem opsonizált baktériumok elleni kapacitásuk minden általunk vizsgált körülmény esetén meghaladta a donor sejtek hasonló kapacitását. További fontos eredmény volt, hogy bizonyítottan Staphylococcus aureus fertőzésben szenvedő betegek vérében a neutrofil eredetű MV-ok száma 5-6-szor haladta meg az egészségesekre jellemző szintet, valamint, hogy a betegekből származó MV-ok – vérből való szeparációjukat követően – hasonló viselkedést mutattak, mint a kísérleteinkben bakteriális hatásra keletkezett MV-ok. Ezzel szemben az egészségesekből származó MV-ok a spontán keletkezettekhez mutattak hasonló tulajdonságokat. A hatásmechanizmus hátterében kísérleteink szerint kiemelt szerepe van a baktériumok és MV-ok összetapadásának, vélhetőleg a direkt kapcsolat segítségével képesek a MV-ok gátolni a baktériumok szaporodását.

Összességében tehát egy olyan sejteknél kisebb méretű antibakteriális mechanizmusról van szó, mely független a baktériumok

Fotó: D. Kiss-Balázs

opsonizációjától (*megjelöltségétől*). E függetlenségnek kiemelt szerepe lehet minden olyan esetben, ahol zavart szenved az opsonizáció (tályogok környezetében, avagy csökkent komplement és/vagy csökkent antitest termeléssel jellemezhető betegségekben), illetve az olyan területek védelmében, ahova csak nehezen jutnak el az immunrendszer sejtjei (pl. ízületi terek). Mindemellett a mechanizmus és az interakció precíz feltárása sokat segíthet egy, az antibiotikumoktól eltérő antibakteriális rendszer megértésében, esetleges modulálásában.

A kísérleteket 2006 szeptemberében kezdtük. Az eredetileg alig pár mérésre tervezett vizsgálat végül is hat évig tartott, az Élettani Intézet mellett az Immunológiai Intézet, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika, valamint a KOKI munkatársainak részvételével. Rengeteg munkát adott a kísérleti körülmények optimalizálása, és sokszor nehéz volt annak eldöntése is, hogy melyik irányban folytassuk a kutatást, mely metodikát válasszuk. Ebben volt lényeges dr. **Buzás Edit**, dr. **Nagy György**, valamint dr. **Kittel Ágnes** közreműködése. Igen elhúzódóra sikerült a kézirat elfogadtatása is, visszatérő kérdés volt, hogy élőben is megtalálható-e ez a rendszer, amelyet addig kémcsövekben vizsgáltunk. Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika munkatársaival való együttműködés lehetővé tette, hogy megfigyeléseinket betegek (*ex vivo*) mintáiban is megerősítsük. És végezetül: hálával tartozunk annak a rengeteg egészséges donornak (zömükben orvos-tanhallgatóknak, munkatársaknak), valamint a betegeknek, akik szó szerint véruket áldozták, hogy a fenti kutatás elkészülhessen.

Dr. Timár Csaba
SE Élettani Intézet

Az eredeti közlemény: *Antibacterial effect of microvesicles released from human neutrophilic granulocytes (Csaba I. Timár, Ákos M. Lőrincz, Roland Csépanyi-Kömi, Anna Vályi-Nagy, György Nagy, Edit I. Buzás, Zsolt Iványi, Ágnes Kittel, David W. Powell, Kenneth R. McLeish, Erzsébet Ligeti)*

Az év végén lezárult a Piramis Projekt

Tavaly december 31-én lezárult a Piramis Projekt, amelynek zárórendezvényét a Semmelweis Szalonban tartották. A projekt célja egy olyan összetett kommunikációs stratégia és cselekvési program megvalósítása volt, amely lehetővé teszi az egyetemen folyó tudományos és innovációs tevékenységek minél szélesebb körű megismerését a gazdaság szereplői és a társadalom körében, ezzel segítve az elért tudományos eredmények hasznosulását, valamint az egészségtudományok iránt elkötelezett fiatal tehetségek felkutatását, egyénre szabott minőségi képzését és a végzett szakemberek versenyképes munkaerő-piaci helyzetét.

Dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes a rendezvényen úgy fogalmazott: az egyetem egy ilyen jellegű projektet valójában soha nem zárhat le, hiszen örök feladat a tehetséggondozás. Mint mondta, a piramisról sokan a közismert építményekre asszociálnak, de jelen esetben a Piirto tehetséggondozási piramisról van szó. Nyitottság, önfegyelem kíváncsiság, szenvedély, kreativitás, készletés, intuíció, belátás, képzelőerő, perfekcionizmus, rugalmasság, kockázatvállalás. Ez mind olyan tulajdonság, amely ebben a tehetséggondozási modellben megjelenik – hangsúlyozta.

A rektorhelyettes felidézte: a piramis első szintje a genetikai aspektus, a második szint személyiségjegyek, a harmadik szinten van a kogníció, a csúcán pedig a tehetség. Az ötödik szint a piramison kívül található: az, amit az otthon, a kultúra, az iskola, a környezet jelent egy tehetség számára. Mi ezt az ötödik szintet váltottuk, hogy teremtjük meg azt a közegot tehetségeink számára, amelyben ki tudnak teljesedni – hangsúlyozta.

Dr. Molnár Mária Judit emlékeztetett arra, hogy a Piramis Projekt

Fotó: D. Kiss Balázs

megszólította a tehetséges középiskolásokat, valamint az egyetem tehetséges hallgatóit. Utóbbiak számára kitűnő megméretések voltak a nemzetközi TDK és PhD konferenciák, továbbá a klasszikus tehetséggondozó programok mellett internetes oldal is segítette talentumuk erősödését. Hozzátette: a projekt lehetőséget nyújtott egyebek mellett a Studia Physiologica kismonográfia sorozat megújulására, és a Semmelweis Figyelő portál elindulására is.

A rektorhelyettes Maupassant szavait idézte, mely szerint *A tehetség az eredetiségből származik; ez pedig nem egyéb, mint a gondolkodás, látás, értelmezés és ítélet különleges módja.* Véleménye szerint a zárórendezvény lehetőséget ad annak megítélésére, hogy mennyire volt eredményes a projekt.

Dr. **Szabó Attila**, a pályázat szakmai vezetője a rendezvényen összegezte a projekt főbb elemeit és eredményeit, majd minden

terület felelőse külön is beszámolt az elmúlt két és fél év munkájáról.

A rendezvényen az Astellas Pharma Kft. – a projekt keretein belül – meghirdetett ösztöndíjpályázatának nyertesit is bejelentették. A tudományos kutatómunkát támogató pályázatokat egy bizottság bírálta el. A PhD-hallgatóknak kiírt pályázat győztesei dr. **Domonkos Andor**, és dr. **Kiss Gergely** lettek, a TDK-hallgatók pályázatán pedig **Kerényi Áront** díjazták.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

TÁMOP-4.2.3/08/1/KMR-2008-0003

SZÉCHENYI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.uszechenyiterv.gov.hu
06 44 438 438

HUNGÁRSZÁG MEGJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Módszertani útmutató a munkavédelmi megbízottak feladatairól az egészségügyben

A Semmelweis Szalonban mutatták be a *Módszertani útmutató a munkavédelmi megbízottak feladatairól az egészségügyben* című könyvet, amelyet dr. Major László, a Semmelweis Egyetem biztonságtechnikai és logisztikai igazgatója szerkesztett.

A könyvbemutatón dr. Szél Ágoston rektor kiemelte: nagyon fontos törekvés a munkahelyi balesetek megelőzése, mivel Európában 3,5 percenként hal meg valaki emiatt. Úgy vélte, a könyvben rengeteg olyan információ található, ami szükséges azok számára, akik felelősek egy labor, egy intézet vagy egy intézmény életéért.

Dr. Major László úgy fogalmazott: elsősorban a szakmai lelkiismeret készítette a szerzőket a könyv megírására, amelyet érdemes forgatni annak érdekében, hogy megelőzhetőek legyenek a munkahelyi balesetek. Felidézte: amikor évről-évre vizsgálták a munkahelyi baleseteket, azt látták, hogy minden erőfeszítésük ellenére stagnált ezeknek a száma, folyamatosan 35-40 között volt. A körülményeket megvizsgálva azonban rájöttek arra, hogy a korábbi években – különböző okok miatt – nem jelentettek be minden balesetet, mostanra azonban elérték, hogy ezek mindegyikét rögzítik. Így viszont már jelentősnek nevezhető a csökkenés. Mint mondta, ez a felismerés komoly lökést adott ahhoz, hogy elgondolkodjanak rajta, miként csökkenthető tovább ez a szám, és ez volt az egyik oka annak, hogy a módszertani útmutatót elkezdték írni.

Az igazgató a másik oknak a munkavédelmi jog anomáliáit nevezte. Emlékeztetett arra, hogy munkavédelmi szempontból minden felelősség a munkáltatói jogkört gyakorló vezetőé, aki általában szakképzetlen ezen a területen.

Beszélt arról is, hogy a jelenlegi szabályok szerint létszámhoz kötött a munkavédelmi szakemberek száma, de ezt a szabályozást inkább a nagyvállalatokra szabták, mint a nagy egészségügyi foglalkoztató intézményekre, ahol nagyon sokféle munkát végeznek az alkalmazottak. Ezért van szükség a munkavédelmi megbízottakra, akik a napi munkájuk mellett végzik ezt a többletfeladatot minden szervezeti egységnél, ingyen. Több mint 130 orvos, nővér, kutató, közalkalmazott

a rendszer támasza. Számukra készült ez a könnyen forgatható, használható útmutató – hangsúlyozta az igazgató.

Dr. Major László kitért arra: a munkavédelmi kézikönyv az egész magyar egészségügyben alkalmazható, mert a legjellemzőbb munkahelyi baleseteket be lehet sorolni három fő típusba (tűszűrős, emeléses, illetve járás közbeni).

Dr. Nagy Imre, az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet igazgatója úgy vélekedett: a könyv valamennyi egészségügyi szolgáltató számára zsinórmérték lehet. A kiadvány fontos feladatot vállal fel akkor, amikor a munkavédelem ágazat specifikus feladatait, a munkáltató és a munkavállalók kötelezettségeit összefoglalva segítséget kíván nyújtani mindezen kötelezettségek szakmailag korrekt, magas szintű ellátásához. Sajátossága a kiadványnak, hogy egyaránt segíteni tudja az e területen hivatásszerűen működők és a laikusok eligazodását is – hangsúlyozta.

Dr. Antmann Katalin, a Semmelweis Egyetem Kórházhigiénés Osztályának vezetője kijelentette: nagyon örült a hiánypótló kiadványnak, ami azokat célozza meg, akik az egyes szervezeti egységekben ügynevezett *reszort* feladatként, az amúgy is sok ellátandó feladat mellé megkapták a *munkavédelmi* feladatot is. – Közérthetően és a gyakorlati teendőkre koncentrálnak az egyetem munkavédelmi helyzetének jobbá tételéhez. A kiadvány kellő mélységgel, ugyanakkor lényegre törően veszi sorra azokat a kiemelt témaköröket, melyekkel minden munkavédelmi megbízott találkozhat tevékenysége során, válaszokat adva így a felmerülő kérdések sorára. Bizom benne és egyben kívánom, hogy ki-ki megtalálja a számára érdekes, informatív témaköröket kiadványunkban – fogalmazott.

Papp-Borbély Renáta munkavédelmi vezető kitért arra: a kiadvány elkészítésének célja a szakmai iránymutatáson túl köszönetnyilvánítás is az intézményvezetők és a munkavédelmi megbízottak felé, akik segítő közreműködésükkel hozzájárulnak az egyetem munkavédelmi helyzetének jobbá tételéhez. A kiadvány kellő mélységgel, ugyanakkor lényegre törően veszi sorra azokat a kiemelt témaköröket, melyekkel minden munkavédelmi megbízott találkozhat tevékenysége során, válaszokat adva így a felmerülő kérdések sorára. Bizom benne és egyben kívánom, hogy ki-ki megtalálja a számára érdekes, informatív témaköröket kiadványunkban – fogalmazott.

Dr. Antmann Katalin, a Semmelweis Egyetem Kórházhigiénés Osztályának vezetője kijelentette: nagyon örült a hiánypótló kiadványnak, ami azokat célozza meg, akik az egyes szervezeti egységekben ügynevezett *reszort* feladatként, az amúgy is sok ellátandó feladat mellé megkapták a *munkavédelmi* feladatot is. – Közérthetően és a gyakorlati teendőkre koncentrálnak az egyetem munkavédelmi helyzetének jobbá tételéhez. A kiadvány kellő mélységgel, ugyanakkor lényegre törően veszi sorra azokat a kiemelt témaköröket, melyekkel minden munkavédelmi megbízott találkozhat tevékenysége során, válaszokat adva így a felmerülő kérdések sorára. Bizom benne és egyben kívánom, hogy ki-ki megtalálja a számára érdekes, informatív témaköröket kiadványunkban – fogalmazott.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Astellas díj – Az év orvosa: számos elismerés Semmelweises gyógyítóknak

Lapzártnékor érkezett a hír, hogy több kategóriában is díjazták a Semmelweis Egyetem orvosait az idei Astellas díj – Az év orvosa pályázat záró gáláján.

A szakmai zsűri díját az orvosi diagnosztika kategóriában dr. **Kulka Janina** patológus egyetemi tanár, a II. Sz. Patológiai Intézet igazgatóhelyettese nyerte el, míg a sebészeti ellátások kategória győztese dr. **Verebély Tibor** gyermeksebész szakorvos, egyetemi tanár (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika, Budapest) lett. Az alapellátás kategória győztese dr. **Ádám Ágnes** belgyógyász-háziorvos, aki részt vesz az egyetem Családorvosi Tanszékének oktatási tevékenységében is. Elismerő oklevelet kapott valamennyi kategória második és harmadik helyezetteje, így a Semmelweis Egyetemről dr. **Budai Mária** (Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika) és dr. **Szondy Klára** (Pulmonológiai Klinika). Egy közönségsvizsgálatra beküldött, sikeres gyógyulásról szóló betegtörténet alapján pedig az **Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika teljes csapata** is elismerő oklevelet vehetett át, az ellátás során mutatott helyállásért és emberségért. Az Astellas különdíját az **Őrzők Közhasznú Alapítvány** kapta, amely a Semmelweis Egyetem Tűzoltó utcai, II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán kezelt leukémiás és daganatos gyermekek megsegítéséért jött létre. *További részletek a következő lapszámban.*

30 milliós laborgépet kapott a Semmelweis Egyetem

A daganatos betegek hatékony kezeléséhez szükséges több ezer új vizsgálatot tudnak elvégezni évente az adományozott készülékkel a Laboratóriumi Medicina Intézetben.

Dr. **Vásárhelyi Barna** igazgató az átadón azt mondta, régi vágyuk teljesült. A gép nemcsak a daganatos betegeken segít, de olyan nagy a teljesítménye, hogy szűrővizsgálatokat, hormon és D-vitamin szint mérést is tömegesen tudnak majd vele végezni. Az új műszert elsődlegesen tumormarker mérésre használják. Jelenleg többféle daganattípus kezelésében segíthet (tüdő, prosztata, méhnyak, petefészek, emlő, végbél, hasnyálmirigy, prosztata). Elősegíti a diagnózis alátámasztását, pontosítását is, de elsősorban a kezelés hatékonyságát tudják általa vizsgálni, például az esetleges kiújulást. Hormonvizsgálatok és D-vitaminszint mérés bevezetését is tervezik, ezeknek nagy jelentősége van a gyermekgyógyászatban. A készülék által a Semmelweis Egyetem minden olyan klinikáján magasabb színvonalon tudják a betegek ellátását végezni, ahol onkoterápiás ellátás történik.

Czétényi Rita

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Hetilapok a betegeknek

Kéthetente küld kiadványokat a Sanoma Media Budapest Zrt. hat olyan klinikára, ahol onkológiai kúraellátás folyik: az I., II. és III. számú Belgyógyászati-, a Pulmonológiai, az Urológiai, valamint a Radiológiai és Onkoterápiás Klinika betegeinek. Dr. **Jákó Kinga** orvosigazgató elmondta: tavalyi megkeresésükre nagyon pozitívan reagált a kiadó, azonnal megszervezték, hogy kiadványaik nagy számban, rendszeresen juthassanak a klinikákra. Az újságok elosztásában az egyetemi gyógyszerár és a SE Biztonságtechnikai és Logisztikai Igazgatóság is segít: a gyógyszerárba érkező lapokat a gyógyszerekkel együtt szállítják majd a klinikákra. Jó példa ez a történet arra, hogy mindenki tud segíteni azzal, amije van, jó szívvvel, energiával, idővel, a haszon figyelmen kívül hagyásával, összefogással, hogy akkor is elviselhetőbb életet nyújthassunk a betegeknek amikor az anyagi fedezet hiányára való hivatkozással mindenütt romlanak a körülmények – emelte ki dr. Jákó Kinga.

Lezárult az Amerikai Nagykövetség és a Semmelweis Innovations közös üzleti tervezési workshopja

Lezárult az Amerikai Nagykövetség, a Semmelweis Innovations és a Sanborn Capital Management közös üzleti tervezési workshopja. Az EOK-ban tartott zárórendezvényen egyebek mellett részt vett **Eleni Tsakopoulos Kounalakis**, az Egyesült Államok budapesti nagykövete is. A Semmelweis Egyetemet dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes képviselte.

Fotó: attelkovecs.com

Eleni Tsakopoulos Kounalakis megnyitó beszédében arról beszélt, hogy a mai világban nagyon nagy szükség van az innovatív gondolkodásra, és az új ötletekre. Kiemelte azt is, hogy az Egyesült Államok legfontosabb céljai közé tartozik, hogy ösztönözze a vállalkozói szellemet mindenhol a világon. Mint mondta, az Amerikai Nagykövetség nagyon komolyan veszi és sikeresnek tartja a kurzust, ezért szeretné folytatni az együttműködést ezen a területen. Nagy öröm volt látni, hogy a kurzus ennyire sikeres – tette hozzá a nagykövet.

Dr. **Nagy Bandor**, a Semmelweis Innovációs Központ Kft. vezető tanácsadója a kezdetekkel kapcsolatban elmondta: **Edward H. Sanborn**, a workshop vezetője a Semmelweis Innovations egy másik képzését, a Bioentrepreneurship kurzusát látva javasolta

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Svájci akadémiai csereprogram és kutatási ösztöndíj

A pályázat célja: a Svájci Ösztöndíj Alap a magyar tudósok részére meghirdetett svájci akadémiai csereprogramok, kutatási ösztöndíjak (6-24 hónap), vagy rövid távú (5 nap) kutatási célú látogatások lebonyolítását támogatja.

Pályázók köre: kutatók, oktatók, PhD/DLA hallgatók

A SCIE-X-NMS Csereprogram jelen pályázati felhívására a szlovák, lett, litván és észt kutatók mellett fiatal magyar kutatók is pályázhatnak a svájci PhD és posztdoktori ösztöndíjak elnyeréséért.

Tudományterület: valamennyi tudományág

Szükséges nyelvtudás: angol

Ösztöndíjkeret: 41 fő

Költségvetési keret: 3.300.500 CHF

A pályázatok benyújtásának határideje: 2013. április 1.

Bővebb információ

http://www.scholarship.hu/View_Scholarship.asp?job_id=8317

További információ: Dr. **Pörzse Gábor** – igazgató

Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft.

1094 Budapest, Ferenc tér 15. Tel.: 459-1500/53820 Fax: 459-1589

E-mail: innov@palyazat-sote.hu Web: www.palyazat-sote.hu

az együttműködést. A mostani program keretében a részt vevők öt hónap alatt négy csapatban négy üzleti tervet dolgoztak ki. Kitért arra: a kurzus sikerességét nem abban mérik, hogy a négy projekt közül melyik kap, illetve kap-e egyáltalán finanszírozást, hanem abban, hogy 19 ember megtanult üzleti tervet készíteni, végigélte ennek a menetét, tudja mennyi küzdelemmel, drámával, harccal, illetve örömmel jár. Mint mondta, a tavalyi kurzuson például egyik projekt sem kapott finanszírozást, viszont a volt hallgatók közül azóta már hétnek van saját üzlete. Vagyis az is csak később derül ki, hogy mennyire volt sikeres ez a mostani workshop. A siker azon múlik, hogy az itt végzetek használják-e majd a tudásukat – fogalmazott.

A vezető tanácsadó úgy látja, manapság a tudományos világban is elengedhetetlen az üzleti tudás, mert hiába találunk fel valami jelentőset az egyetemen, e nélkül nem fog megvalósulni. Mi arra törekszünk, hogy legyenek olyan orvosi vagy biotechnikai háttérű szakemberek, akik beszélik ezt a nyelvet is – hangsúlyozta.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Több mint 300 előadás az idei Tudományos Diákköri Konferencián

A Tudományos Diákkör az egyetemnek az a legfrissebb, legélénkebb, potenciálisan legtöbbet ígérő köre, amelyre az egyetem egészének alapoznia kell – mondta dr. **Szél Ágoston** rektor az idei Orvos-, Fogorvos- és Gyógyszerésztudományi Diákköri Konferencia megnyitóján. Kapcsolódva a konferenciához, idén másodszor nemzetközi TDK-t is rendeztek az egyetemen, amelyre 53 fiatal kutató érkezett 14 egyetemről.

Fotó: D. Kiss-Balázs

Dr. Szél Ágoston hangsúlyozta: szenzációsnak tartja, hogy azok a fiatalok, akik néhány évnyi hallgatói létük közben olyan tudományos eredményekre tesznek szert, amelyeket érdemes megosztani, eljönnek a konferenciára, és átélnek azt az érzést, amit aztán később komoly kutatóként érezhetnek egy nemzetközi konferencia pulpitusára lépve. Itt, a bátorító egyetemi környezetben kell megtanulni egyebek mellett azt, hogy kaphatunk olyan kérdést, amire nem tudunk válaszolni, és figyelni kell bizonyos szabályok betartására – mondta a rektor. Oktatóként egyik legfontosabb feladatunk, hogy a fiatalokat ezekre a fogásokra megtanítsuk – tette hozzá.

Dr. Szél Ágoston kitért arra, hogy a Semmelweis Egyetem a következő három évre is megkapta a kutatóegyetem minősítést. Mint rámutatott: a Semmelweis Egyetem kutatóegyetem attól is, hogy sokat foglalkozik a tehetség-gondozással. – Márpedig a tehetség-gondozás a tudományos diákköri életben kezdődik el, s ezért hiszem, hogy a TDK-konferencia egyetemünk egyik legfontosabb eseménye – mondta.

A rektor utalt **Szent-Györgyi Albert** gondolatára, mely szerint *a felfedezés látni azt, amit mindenki lát, és gondolni arra, amire senki más nem gondol.* Ennek nyomán dr. Szél Ágoston azt kívánta a résztvevőknek, hogy kutatói munkájuk során lássanak sok mindent, s legyenek sokszor abban az élményben részesülők, hogy azt, amit látnak, úgy tudják továbbgondolni, hogy abból tudományos eredmény szülessen.

Dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsának elnöke elmondta: az idei Orvos-, Fogorvos- és Gyógyszerésztudományi Diákköri Konferenciára összesen 331 hallgató adott be absztraktot, a szakmai bizottságok döntése alapján a Tudományos Diákköri Tanács az előadások 98 százalékát elfogadta. Ez az arány jelzi az absztraktok minőségének javulását – jegyezte meg.

Emlékeztetett arra, hogy 2013 áprilisában Szeged ad otthont az OTDK orvos- és egészségtudományi szekciójának.

Elismerések

Kiváló Tudományos Diákköri Nevelők

Gilingerné Dr. Pankotai Mária (SE-ETK Egészségtudományi Intézet)
 Dr. **Káldi Krisztina** (SE-ÁOK Élettani Intézet)
 Dr. **Lohinai Zsolt** (SE-FOK Konzerváló Fogászati Klinika)
 Dr. **Nemeskéri Ágnes** (SE-ÁOK Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet)
 Dr. **Rácz Károly** (SE-ÁOK II. Sz. Belgyógyászati Klinika)

A Semmelweis Egyetem Kiváló Diákkörösei

Dr. **Brauswetter Diána**, ÁOK (Témavezető: dr. **Sasvári Mária**, dr. **Rónai Zsolt**)
 Dr. **Csete Dániel**, ÁOK (Témavezető: dr. **Győri Dávid**, dr. **Mócsai Attila**)
 Dr. **Domokos Andor**, ÁOK (Témavezető: dr. **Varga Viktor Lajos**)
 Dr. **Gara Edit**, ÁOK (Témavezető: dr. **Merkely Béla**, dr. **Földes Gábor**)
 Dr. **Grolmusz Vince Kornél**, ÁOK (Témavezető: dr. **Rácz Károly**, dr. **Reismann Péter**, dr. **Patócs Attila**)
Heim Attila, TF (Témavezető: dr. **Ökrös Csaba**)
 Dr. **Kálmán Fanni Sára**, FOK (Témavezető: dr. **Kereszturi Éva**, dr. **Csala Miklós**)
 Dr. **Kovács Attila**, ÁOK (Témavezető: dr. **Nagy Andrea**, dr. **Apor Astrid**)
 Dr. **Mihályi Zsuzsanna**, ÁOK (Témavezető: dr. **Gyórfy Balázs**)
Schuth Gábor, TSK (Témavezető: dr. **Tihanyi József**, dr. **Ökrös Csaba**)
 Dr. **Turóczy Zsolt**, ÁOK (Témavezető: dr. **Szjártó Attila**)

A 2012-ben elsőszerzős publikáció megjelenéséért díjazottak

Bajnok Anna (Dr. **Toldi Gergely** diákköröse)
Kollár Szonja (Dr. **Toldi Gergely** diákköröse)
Janicsek Zsófia (Dr. **Kiss Levente** diákköröse)
Szepes Mónika (Dr. **Kiss Levente** diákköröse)

A Semmelweis Egyetem által delegálható tehetségek száma a korábbiakhoz képest megháromszorozódott, a negyven tagozatban 139 hallgató képviselheti az egyetemet – hangsúlyozta. Dr. Merkely Béla a tavalyi TDK-konferencia motójaként egy **Széchenyi**-idézettel választott, mely szerint *a kimunkált emberfők mennyisége a nemzet igazi hatalma*. E 150 éve megfogalmazott

nemes gondolat a felsőoktatás jelen helyzetében is sokat mond, s mellé emelném a tehetség gondolatát – fogalmazott az elnök, aki kiemelte: a tehetséget nem szabad magára hagyni, a tehetség gondozást kíván, dús termőtalajt, odafigyelést és szabadságot a növekedéshez. – Remélem az idei konferencia egy ilyen dús termőtalaj lesz – jegyezte meg.

A köszöntők után dr. Szél Ágoston és dr. Merkely Béla átadták a Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő és a Semmelweis Egyetem Kiváló Diákkörösei elismeréseket (a díjazottak listája a cikk végén található). A TDK nyitó előadását a hagyományokhoz híven a Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő cím egyik kitüntetettje tartotta. Dr. **Rácz Károly** a *Tévhitokről és evidenciákról az endokrinológiában* címmel tartott előadást.

Kapcsolódva az Orvos-, Fogorvos- és Gyógyszerésztudományi Diákköri Konferenciához, idén másodszor nemzetközi TDK-t is rendeztek az egyetemen. Mint azt Dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsának elnöke a megnyitón elmondta: ebben az évben 53 fiatal kutató érkezett 14 egyetemről, a világ különböző tájairól. 21 Semmelweis Egyetemre járó hallgató mellett 32-en külföldről jöttek, többek között Moszkvából, Kassából, Varsóból, Heidelbergből és Rotterdamból.

Dr. Merkely Béla kiemelte, a nemzetközi TDK a Magiszter program támogatásával valósul meg, amely lehetővé teszi a fiatal kutatók számára, hogy belépjenek a tudományos életbe és elkezdjék karrierjüket.

A konferencia nyitó előadását **Mihail Blagonravov** (People's Friendship University of Russia) tartotta, *Human biorhythms and their disorders* címmel.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

SEMMEIWEIS ALUMNI

2013 TAVASZI FÉLÉV PROGRAMJAI

KULTURÁLIS PROGRAMOK

- Február 16 – Operaház látogatás (angol)
- Február 24 – Gyalogos és buszos budapesti városnézés
- Március 22 – Széchenyi Fürdő látogatás és fürdőzés
- Március – Katona József Színház: Anamnézis c. előadás és beszélgetés
- Április 11 – Richter Gyógyszergyár látogatás
- Április 17 – Láthatatlan Kiállítás és EU Pont látogatás beszélgetéssel
- Május 10 – Petőfi Irodalmi Múzeum látogatás
- Május – Terror Háza látogatás
- Június 15 – Duna Corso hajókázás

KIRÁNDULÁSOK

- Február 2 – Hármashatár-hegy túra
- Március 16 – Solyvár madármegfigyelő túra
- Március 30 – Svábhegy séta (angol)
- Április 27 – Zebegény túra
- Május – Semmelweis Alumni Sportnap
- Május 11 – Alcsút Arborétum és Etyeki Korda Filmpark látogatása
- Június 8 – Dobogókő körtúra
- Június 22 – Szentendrei Skanzen látogatása

SEMMEIWEIS ALUMNI IRODA
1085 Budapest, Rókk Szilárd u. 13.
Tel: +36-1-266-7359
E-mail: alumni-iroda@semmelweis-unichu

Minden rendezvényünk regisztrációköteles!
Részletek a honlapon: <http://alumni.semmelweis-egyetem.hu/rendezvenyek.html>

Semmelweis Egyetem a YouTube-on és a Facebookon is!

Az egyetemi YouTube csatornán hetente-tíznaponta jelentet meg a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság rövidfilmeket az egyetemhez kapcsolódó eseményekről, érdekességekről, tudományos hírekről. Jelenleg csaknem hatvan videó közül válogathatnak az érdeklődők, akik a csatornán a „feliratkozás” linkre kattintva közvetlenül, e-mailben is értesülhetnek a legfrissebb filmekről.

<https://www.youtube.com/user/semmelweisuniversity>

Néhány hét alatt megduplázódott a Semmelweis Egyetem Facebook-oldalát követők száma, így jelenleg már csaknem ezerkétszázan követik a híreket a közösségi portálon. Az oldalon megjelennek a központi honlap legfontosabb hírei, cikkei és videói, illetve azoknak a szervezeti egységeknek, valamint a Semmelweis Egyetemhez köthető azon alapítványok és szervezetek információi, amelyek szintén rendelkeznek Facebook-oldallal. A közösségi oldalon rendszeresen indulnak játékok, amelyeken egyetemi ajándéktárgyakat lehet nyerni.

<http://www.facebook.com/semmelweisegyetem>

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar közleménye a 75, 70, 65, 60 és 50 éve végzett gyógyszerészek részére

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara örömmel ápolja azt a hagyományt, hogy volt hallgatóinak jubileumi díszoklevelet adományoz. Azok a gyógyszerészek, akik diplomájukat az Egyetem jogelődjénél, a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, illetve a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1938-ban, 1943-ban, 1948-ban, 1953-ban, illetve 1963-ban szereztek meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, 2013. május 31-ig a

Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket a platina, a rubin, a vas, a gyémánt, illetve az arany díszoklevél igénylése végett.

A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai önéletrajzot és az értesítési címet.

Jelentkezési lap igényelhető a Dékáni Hivatalban telefonon (06/1-266-8884), levélben vagy letölthető a kar honlapjáról.

Regöly-Mérei pályázat harmadszor

Harmadszor hirdet pályázatot a Professzor Dr. Regöly-Mérei János Alapítvány orvosok és orvostanhallgatók számára. Az alapítvány célja, hogy olyanokat támogasson, akik kiemelkedő szakmai tudásukkal méltó módon viszik tovább Dr. Regöly-Mérei János munkásságát.

A pályázóknak 2013. április 15-éig kell leadniuk egy olyan, maximum 25 oldalas kéziratot, amely a négy meghatározott nagy témakör egyikébe illeszkedik, és megfelel a tudományos közlemény elvárásainak.

A négy ideai témakör: *Képpalkotó eljárások a sebészetben és nőgyógyászatban, Májpótló kezelések, májsebészet, májtranszplantáció, Minimál-invazív sebészet, Molekuláris prognosztikai markerek a gasztroenterológiai daganatok sebészetében.*

Részletek:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2013/02/11/regoly-merei-palyazat-orvosoknak-es-orvostanhallgatoknak/>

Semmelweis Fórum – Anyai halálozás

Időpont: 2013. február 28. 16 óra

Helyszín: I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika (Baross utca 27.)

Megnyitó: Dr. Rigó János MTA doktora, egyetemi tanár, igazgató

Részletes program: <http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/events/419/semmelweis-forum-anyai-halalozas/>

Semmelweis Egyetem Genomikai Hálózat

13. évfolyam/117. előadás

Purebl György és Salavecz Gyöngyvér

A palack és a szellem: az epigenetika pszichiátriai vonatkozásai

Időpont: 2013. március 20. 15 óra

Helyszín: Nagyvárad téri Elméleti Tömb, Koch Sándor Terem (korábbi Tanácsterem)

Burnout–Syndrom – der Arbeitsunfall des 21. Jahrhunderts

Die Zahlen sind alarmierend: Die Burnout-Gefährdung bei Hamburger Krankenhausärzten liegt, laut einer Erhebung aus dem Jahr 2007, bei einem Drittel bis zur Hälfte aller Befragten und damit weit über dem Risiko anderer Berufe. Dr. Hans-Peter Unger, Chefarzt des Zentrums für seelische Gesundheit der Asklepios Klinik Hamburg-Harburg und Dozent am Asklepios Campus Hamburg, beschreibt im Gespräch mit Nicola Sauter-Wenzler Risikofaktoren und Präventionsmaßnahmen.

Burnout ist eine Modediagnose unserer Zeit – welche Definition steht dahinter?

Ein Burnout ist zunächst ein Syndrom – ohne eindeutige Definition, nicht als Krankheit anerkannt und nicht nur mit Bezug zur Arbeitswelt zu sehen. Es ist ein schleicher Prozess der Erschöpfung, der in Phasen verläuft und zu einer veränderten Werthaltung und verringertem Leistungsvermögen führt. Es gibt keine eindeutige Krankheitsursache, aber die Risikofaktoren sind bekannt.

Sie selbst haben das Burnout-Syndrom als „Arbeitsunfall der Moderne“ bezeichnet – warum betrifft das besonders Krankenhausärzte?

Krankenhausärzte sind durch ihre hohe zeitliche, körperliche und geistige Arbeitsbelastung eine besonders gefährdete Gruppe. Risikofaktoren sind dabei die große Verantwortung, emotionale Belastung, ungünstige Arbeitszeiten oder mögliche Spannungen im Verhältnis zu Kollegen und Vorgesetzten. Hinzu kommt die Ökonomisierung der Medizin und das große Selbstbewusstsein der Patienten. Zusätzlich erschwerend ist, dass sich Ärzte bei psychischen Problemen ungern selbst an Kollegen wenden.

Gibt es einen Zeitraum im Berufsleben, in dem das Risiko deutlich erhöht ist?

Während z.B. Lehrer oft erst zur Mitte oder zum Ende ihres Berufslebens ein Burnout-Syndrom entwickeln, bemerken wir dies im ärztlichen Umfeld oft schon zu Beginn der Krankenhaustätigkeit. Dabei spielt der extreme Leistungswille, um der Berufung zum Arzt gerecht zu werden, eine große Rolle und auch Eigenschaften wie Altruismus, Perfektionismus und Idealismus, oder die hierarchische Struktur des Arbeitsfeldes.

Und gibt es einen bestimmten Typus, der Burnout-gefährdet ist?

In die Erschöpfungsspirale kann jeder geraten, aber es gibt stressverstärkende Einstellungen: Neben den schon genannten Faktoren leisten Einzelkämpfertum, Kontrollsucht und das Gefühl für alles verantwortlich und unverzichtbar zu sein oder es immer allen recht machen zu wollen einem Burnout-Syndrom Vorschub.

Wie erkenne ich den Beginn einer Erschöpfungsspirale?

Das Paradox der Stressspirale ist, dass die Erschöpfung zunächst durch einen erhöhten Energieeinsatz kompensiert wird. Die erlebten Warnzeichen sind oft somatische Symptome wie Schlafstörungen, Schmerzen, Ohrgeräusche, Erschöpfung. Gleichzeitig

wird eine Gleichgültigkeit gegenüber Familie, Freunden oder Arbeit spürbar. Auffällig sind auch Verhaltensveränderungen, die sich in Reizbarkeit, Rückzug aus der Kollegenschaft oder Zynismus äußern können.

Wo endet das?

Im schlimmsten Fall in Krankheiten wie Depression, Panikattacken, Tinnitus oder Herz-Kreislauferkrankungen. Die gute Nachricht ist aber: Eine Wiederherstellung ist auf jeder Erschöpfungsstufe möglich. Und: Durch persönliche Prävention kann das Risiko eines Burnouts minimiert werden.

Wie sehen die Therapie- und damit auch Präventionsmaßnahmen aus?

Zwei Begriffe beschreiben sowohl Therapie als auch Prävention: Resilienz und Achtsamkeit. Resilienz bedeutet, dass jeder von uns lernen kann, Widerstandskraft zu entwickeln und flexibel bzw. situationsgemäß auch in schwierigen Situationen zu reagieren. Resiliente Menschen haben gelernt, dass sie es sind, die über ihr eigenes Schicksal bestimmen, dass sie ihre Haltung gegenüber den Dingen verändern können, dass sie mit Selbststeuerung fahren statt mit Autopilot.

Achtsamkeit ist ein Weg, zu lernen, mit Belastungen so umzugehen, dass man weniger unter ihnen leidet.

Das klingt in der Theorie einfach....

In der Praxis heißt das: Wir müssen unsere Körpersignale und –bedürfnisse (wieder) wahrnehmen. Ich habe den Idealzustand magisches Viereck genannt, in dem neben der beruflichen Leistung und den privaten Beziehungen auch die Gesundheit und der Lebensinn gleichwertig betrachtet werden. Lebensinn heißt für mich, dass ich einen Bereich ganz bewusst pflege, der mir eine andere Sichtweise ermöglicht – das kann Kunst oder Musik, Philosophie oder Spiritualität sein oder auch etwas anderes.

Und was ist Ihr Geheimnis, selbst mit Ihrem Arbeits- und Vortragpensum nicht Gefahr zu laufen, in die Burnout-Falle zu geraten?

Ich lebe nach dem Motto Arbeit muss Spaß machen – und natürlich komme ich an meine Grenzen. Ich achte sehr auf das, was meine Frau sagt, habe zwei gut ritualisierte Termine in der Woche für meinen körperlichen Ausgleich und akzeptiere, dass ich auch immer wieder scheitere. In einer Zeit des Zuviel, in der wir laut einiger Soziologen leben, ist ein Weniger oft das beste Rezept.

Tanárok fehér köpenyben

Súlyos betegségeknel a gyerekeknek heteket, olykor hónapokat kell a kórházban eltölteniük. A csaknem nyolcvan éves múltú visszatekintő Fővárosi Iskolaszanatórium Általános Iskola több egészségügyi intézményben is gondoskodik arról, hogy az iskoláskorúak egy hosszabb gyógykezelés alatt se maradjanak le a tanulásban. Rendszeresen tartanak órákat az I. és a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán is.

Fotó: attekovacs.com

így az itt dolgozó pedagógusok alaposan megismerhetik a kicsiket, szüleiket, a családokat. Nehéz helyzeteket élnek át velük együtt, így az empátiára, a lelki segítségnyújtásra még inkább szükség van.

– Bár előre eltervezzük, beosztjuk a napunkat, semmi nem biztos. Általában 8.30-ra megyünk fel a hematológiai és az onkológiai osztályra, hogy megnézzük, mikor kezdhethetünk. Soha nem tudjuk, melyik gyereket visznek kezelésre, ki van olyan állapotban, hogy kedvet érezzen a tanulóhoz. Az orvosok, nővérek és a szülők is nagyon együttműködőek. Arra törekszünk, hogy minden egyes óra örömet, új élményeket adjon a klinikán kezeltetteknek. Ha valaki hosszú hónapokig kénytelen maradni, akkor egyéni fejlesztési tervet készítünk a számára, és arányosan minden tantárgyból adunk neki órákat – foglalják össze közösen – dr. **Fejérdi Pálné**, dr. **Herjeczkiné Bernhardt Anna**, **Heizler Donátné** és **Hoffer István** – az itt dolgozó tanárok az intézményben folyó oktató munkát.

Itt minden nap nyílt napot tartanak a taná-

Barátságosan berendezett kis szobában kaptak helyet a tanárok az I. sz. gyermekklinikán, amelyet az intézmény biztosít számukra. A suliszobában nem csak tanulni lehet, hanem kicsit kikapcsolódni is, s noha az oktatáson van a hangsúly, a szabályok nem olyan szigorúak, mint egy igazi iskolában. Nem is lehetnek, mert a kis betegek állapota folyamatosan változhat.

Minden tantárgynál az alapismeretek elsajátítására törekszünk, mert gyakran nincs idő többre.

– A kicsiknél sok esetben hagyjuk, hogy ők válasszanak, aznap éppen mivel szeretnének foglalkozni, a nagyobbaknál a tankönyv szerint haladunk. A készségi tárgyakra is igyekszünk hangsúlyt fektetni, ezek azért is fontosak, mert feloldják a feszültséget – mesél a mindennapi munkáról **Bernhardt Péterné**. Az oktatók minden új gyereket felkeresnek a klinikán. Eleinte nem túl lelkesek, később azonban egyre szívesebben vesznek részt a foglalkozásokon. Sok betegnél előfordul, hogy állapota miatt nem tud lemenni a suliszobába, ilyenkor a tanárai az ágyánál tartanak neki órát. Akad olyan kisgyerek is, aki betegsége miatt már eleve magánúton kezdte el az iskolát. Ilyen volt Bernhardt Péterné egyik kedvenc tanítványa is.

– A 8 éves Benedeket a belgyógyászaton kezelték, hosszú ideig nem tudták, pontosan mi a baja. Abban a pár hónapban, amit nálunk töltött, ha jobban érezte magát, lejött hozzánk, ha nem, én ültem az ágya mellett. Korábban egyedül tanult otthon, vele főleg magyart és matekot tanultunk. Ez utóbbit nagyon szerette, ezzel le lehetett venni a lábáról. Nagyon szeretett főzni, gyakran beszélgettünk ételekről, fűszerekről. **Jamie Oliver** volt a kedvence, szakácsnak készült.

A II. sz. gyermekklinikán nem működik suliszoba, ide olyan gyerekek kerülnek, akiknek az állapota nem teszi lehetővé, hogy rendszeresen felkeljenek. A kezeléseik akár egy évig is elhúzódhatnak,

hiszen folyamatosan járkálnak körülettük, és a szülők is szívesen hallgatják a tanítást. Sőt, olykor a szomszéd ágyon fekvők is kedvet kapnak, és például az angol nyelvet gyakorolják közösen egy-egy szobában. A gyerekek sokszor már önmagában attól boldogok, hogy nem egy nővér vagy orvos érkezik hozzájuk, hanem a fehér köpeny egy tanár nénit vagy bácsit takar. Ahogy az itt dolgozó pedagógusok fogalmaznak, ők a kapocs a kinti világhoz, amelyből kiszakította őket a betegségük.

Az Iskolaszanatórium oktató munkájának köszönhetően tanítványaik zökkenőmentesen tudják folytatni iskolai tanulmányait.

A Fővárosi Iskolaszanatórium Általános Iskola a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek oktatására, nevelésére jött létre. A különleges intézmény évente átlagosan 1400–1500 iskoláskorú számára biztosítja a tanulóhoz való jogot a betegségük, gyógyításuk ideje alatt is.

– Nevelőtestületünk a nehézségeket is vállalni tudó, nagy empátiával rendelkező, magasan kvalifikált pedagógusközösség. A 9 tanító és 17 tanár összesen 48 diplomával rendelkezik. Figyelemelterelő, feszültségoldó, tanítva gyógyító, oktató-nevelő munkával érjük el, hogy a beteg gyerekek ne maradjanak le tanulmányaikban, ne kelljen évet ismételniük. A magas szintű tanítás mellett fontos feladatunk, hogy oldjuk a gyerekek szorongásait, csökkentsük a hospitalizációs ártalmakat – mutatja be ezt a nem mindennapi nevelőtestületet és speciális tevékenységét **Kuttorné Telek Judit** igazgatóhelyettes. A kórházakat járó pedagógusok általában egyéni, ágy melletti oktatást végeznek, de vannak csoportos foglalkozások is. Intézményenként egy alsó tanító, egy humán- és egy reálszakos tanár foglalkozik a gyerekekkel, az idegen nyelvet oktatók pedig vándorolnak az intézmények között. A kapott érdemjegyeket elfogadja az anyaiskola, sőt egyezte-

tés után olykor a félévi vagy év végi bizonyítvány adása is az Iskolaszanatórium feladata.

Gróf **Zichy János**, az egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter idején alakult meg az Iskolaszanatórium Egyesület, mely 1936-ban hozta létre az iskolát a Svábhegyen. Akkoriban a szegénysorban élő, alultáplált, TBC-s gyerekeket erősítették fel a kórházban úgy, hogy közben a tanulásukról is gondoskodtak, hiszen hónapokat, esetleg éveket töltöttek el az intézményben. 1948-ban az iskolákat államosították, így a szanatórium az Egészségügyi Minisztérium fennhatósága alá került. Szerkezeti változás is történt, hiszen a 4 osztályos elemi iskolából 8 osztályos általános iskola, a 8 évfolyamos gimnáziumból, pedig 4 évfolyamos lett. 1951-ben egy óvodai tagozat is megkezdte működését. 1954 januárjától az iskola a Budapest Főváros Tanácsa Művelődési Főosztályának felügyelete alá került.

Az idők során – a kórházak vezetői részéről megnövekedett érdeklődést és igényeket kielégítve – folyamatosan bővült az iskola, jelenleg 11 budapesti egészségügyi intézményben oktatnak a pedagógusok.

Papp Melinda

Rezidens Szalon: ár-apály jelenség a gyermekintenzív terápiában

Az intenzív terápia volt a témája a Rezidens Szalonnak. Dr. Tóth-Heyn Péter, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika Intenzív Osztályának vezetője összegezte a témával kapcsolatos legfontosabb újdonságokat, majd dr. Lódi Csaba ismertette az Akut Respirációs Distressz szindrómát. A megnyitóban dr. Szél Ágoston rektor az orvosi hivatás komplexitását, a tudományos kutatás jelentőségét és a folyamatos tudásbővítés, továbbképzés szükségességét emelte ki.

Dr. Tóth-Heyn Péter kiemelte, hogy az intenzív terápiára szoruló kritikus állapotú betegek ellátása során gyakran érvényesül az a jelenség, hogy az ellátó orvos a hatékonyabb terápia érdekében *a jóból több = nagyon jó* elvet érvényesíti. Egyik jellemző példaként a szeptikus shock ellátása során alkalmazott folyadék-bólushos említhetők. Itt a kezdő orvos általában inkább óvatos, és alulbecsüli az igényeket. A terápiás elvekben jelenleg szereplő, a napi folyadék-szükséglet akár 60-120 százalékát is kitevő egy órás folyadék-lökés nem régi evidencia. Még rövidebb időre tekint vissza annak felismerése, hogy ennek a folyadéktöltésnek eredményeként kialakuló túltöltés szintén rontja a betegség kimenetelét, úgyhogy egyre inkább az időben történő folyadékcsökkentésen kell gondolkoznunk. Ez a gondolkodás már-már odáig jut, hogy esetleg a szeptikus betegek jelentős részén segíthetnének extra-korporális technikákkal, de ezt a hozzáállást jelenleg szintén a túlkapások között kell számon tartanunk.

Második példa a szénhidrát anyagcsere zavarok intenzív osztályos kezelésében végbement szemléletváltozás. A kezdetben fiziológiás adaptációnak tekintett stressz hiperglikémia mortalitást növelő hatásának felismerése után rövid idővel megjelentek az intenzív inzulinkezelés hasznosságát hirdető eredmények. A korai sikerek után egyre több kétely merült fel a vércukor normalizálását célzó törekvéssel kapcsolatban, egészen odáig, hogy jelenleg bizonyítékok szólnak amellett, hogy az intenzív inzulinkezelés növelheti a mortalitást, aminek hátterében a törvényszerűen jelentkező iatrogen hipoglikémia állhat. Hasonlóan, a fokozott kalóriabevitel kezdeti jótékony hatása után kiderült, hogy a döntően intravénásan bevitt, túlzott mennyiségű energia szintén növeli a mortalitást. Tehát itt is a legjobb az arany középút, mégpedig lehetőség szerint enterális úton.

A szakmai részt **Fertőszögi Péter** művészettörténész előadása követte a Kogart Házból. Szokásához híven érdekesítő ismertete-

Foto: attekovacs.com

tést tartott a szalon közel 100 résztvevőjének a *Középkor internetjéről*, vagyis a fametszetekről, rézkarcról és a könyomatról. A programot a hagyományosnak mondható borkóstolás követte, melynek során a Semmelweis Egyetem díjnyertes borai közül kóstolhattak meg a résztvevők kettő tételt.

A Rezidens Szalon dr. **Veres Gábor** gondolatával zárult: egy távol-keleti múzeumban összesen 23 kiállítási tárgyat helyeztek el. Valamennyit egy szobrász készített, jade kőből kifaragott, felbecsülhetetlen értékű, örök érvényű alkotások. Gondolatébresztő módon a szobrász nevét a padlóra hintett homokrétegbe rajzolták be, utalva arra, hogy mindig a mű és az alkotás örök...

Ribári Ottót köszöntötték 80. születésnapja alkalmából

Zsúfolásig megtelt a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika tanterme december közepén: dr. Ribári Ottót, a klinika nemzetközileg elismert emeritus professzorát, a hazai fül-orr-gégészet meghatározó személyiségét köszöntötték kollégái, barátai és betegei.

úttörőinek létrehozott – kitüntetést nyújtotta át a cochlearis implantáció magyarországi úttörőjeként számon tartott Ribári professzor úrnak. Az évfolyamtársak nevében dr. **Cserhádi Endre** professzor idézte fel a közös emlékeket. Számos tanítványa közül utóda, dr. **Répássy Gábor** és a klinika új igazgatója, dr. Tamás László emlékezett az együtt töltött évekre, számos meghatározó élményt felelevenítve. Dr. **Jóri József** a szegedi klinika és dr. **Sziklai István**, a debreceni klinika professzorai (mindketten Ribári tanítványok) és a megszólaló főorvos-tanítványok is kiemelték professzor úr sokoldalúságát, színes egyéniségét és vezetői képességeit. A sok személyes emlék mellett mindannyian hangsúlyozták Ribári professzor úr nyitottságát az új dolgokra, melynek köszönhetően számos munkatársa nagyívű tudományos karriert futhatott be, részben a tehetséges tanítványok zseniális menedzselésének, ösztönzésének, külföldi tanulmányutaknak köszönhetően. Az előadások után a köszöntéseket cochlearis implantáción átesett betegek visszaemlékezései zárták, akik elmesélték, hogy hogyan kapták vissza hallásukat a nyolcvanas évek közepén

A tudományos ülés keretében megrendezett ünnepség levezetője dr. **Tamás László**, a klinika igazgatója volt. A Semmelweis Egyetem vezetése nevében dr. **Karádi István**, az ÁOK dékánja köszöntötte az ünnepeltet, majd dr. **Réthelyi Miklós** az egyetem korábbi rektora, volt Nemzeti Erőforrás miniszter üdvözölte a régi professzortársak nevében. Ezt követően az osztrák MedEl cég képviselője a MedEl Pioneer – az új műtéti eljárás európai

csodaszámba menő műtét következtében, melyet akkor a környező szocialista országok közül elsőként a Ribári-klinika végzett. **Szathmáry Gyöngyi** szobrászművész – az egyik implantált beteg – életfát ábrázoló plakettjét dr. **Küstel Marianna** docens adta át, aki a cochlearis implantációk során a professzor úr legközelebbi munkatársa volt.

Ezt követően dr. Ribári Ottó mindenkinek megköszönte, hogy eljött az ünnepségre, majd az ünnepelt a klinika könyvtárában rendezett fogadáson a pezsgős koccintás után örömmel fogadta a stílszerűen marcipán füllel díszített születésnapi tortát.

Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Emlékezet és megvalósult legenda

Az egyetem Baráti Körének idei első találkozásán elhangzott két előadásban múlt és jövő, a tisztelgő emlékezet és a tudomány utópisztikusnak tűnő csúcspontjai tárultak elénk, s rövidesen a kör honlapján részletesen is tanulmányozhatóak lesznek.

Elsőként prof. emer. dr. **Anderlik Piroška** *Emlékezés Preisz Hugóra, egyetemünk egykori rektorára* címmel, rendhagyóan a tudós emlékezetének gondozásáról beszélt, hiszen róla magáról röviden emlékezni lehetetlen.

Rumai **Preisz Hugó** (Ruma, 1860. szeptember 21. – Budapest, 1940.) orvos, állatorvos, bakteriológus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Tudományos érdemei elismeréseként 1918-ban magyar nemességet szerzett, ekkor vette fel a *rumai* előnevet. A Budapesti Tudományegyetemen szerzett orvosi oklevelet 1885-ben. 1912–1914-ben a Budapesti Tudományegyetem orvosi karának dékánja, az 1926/1927-es tanévben pedig rektori feladatait is ellátta. A korszerű magyarországi bakteriológiai kutatások alapjainak megteremtője, intézményi hátterének megszervezője volt.

Preisz Hugót 1940-ben bekövetkezett halála után a Pázmány Péter Egyetem aulájában ravatalozták fel a Szerb utcában, és felesége 1958-ban bekövetkezett haláláig a Fiumei úti sírkertben nyugodott. Ezután hamvait hitvesével közös sírban Farkasréten temették el, sírja eredeti köveivel fedve. 1985 szeptemberében összedőlő sírt találtak a kegyeletüket leróni szándékozók, melyet hallgatók állítottak helyre, s **Alföldi Zoltán**, **Balázs István** és **Szeri Ilona** koszorúzták meg. 1989-ben üresen állott a sír helye a látogatók előtt: a sír lejárta, a köveket pedig ellopták vagy eladták. A sírra fakeszert került, s 2009-ben a SZIE történészei is állítottak egy fejfát, 2004-ben a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság védetté nyilvánította, 2012 áprilisában a Nemzeti Sírkert része lett, majd november elsejére megújult Preisz Hugó nyughelye. Anderlik professzor még elmondta: Preisz Hugó születésének 175. évfordulóján koszorúzzák meg a tudós sírját.

A második előadás *A jövő sebészetéről*, s egyben a sebészet múltjáról is szólt Prof. dr. **Sándor József** sebész szakorvos, egyetemi tanár, a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet tudományos szaktanácsadója. A laparoszkópos sebészet hazai úttörője, közel öt évtizede a Semmelweis Egyetem oktatója, és – **Monos Emil** professzor szavaival élve – a tudomány utazó nagykövete térben és időben. Több száz tudományos előadást tartott nemzetközi kongresszusokon és a világ számos országának vezető egyetemén. Tanulmányokat közölt nemzetközi és hazai folyóiratokban. Munkásságának elismeréseként 2000-ben az Amerikai, 2010-ben pedig a Japán Laparo-Endoszkópos Társaság választotta tiszteletbeli tagjává. A professzor előadásában bemutatta a laparoszkópos sebészet rövid történetét és az abból mára kifejülő-

dött robotsebészetet és telemetrikus (távvezérelt) sebészetet. A laparoszkópos technológia előnye, hogy a műtétet végző team a műtéti területet képernyőn látja, ennek eredményeként részletgazdag, nagyított képet kap a műtét helyszínéről. Beszélt a Da Vinci robotsebészeti rendszer által fokozható emberi, manuális képesség útján megvalósuló távsebészetről, a robot vizitről, **Penelopéról**, a *robot-műtősnőről*, a méhen belül, élő magzaton végzett műtétekről, a természetes testnyílásokon keresztül történő beavatkozásokról, a beteg saját sejtjeit szöveti vázra ültetve előállított pótszervekről, hibernációról, stentekről, katasztrófák, háborús sérültek robotokkal történő kimentéséről és az űrsebészetről.

A sebészet története a távoli múltba nyúlik vissza. Kiemelkedő sebész-egyéni ségek nevét és tevékenységét megőrizte az utókor. Középkori festmények – Szent Koronánk motívumai is – megörökítik az Égei tenger mentén élt **Szent Kozma** és **Damján** műtétjét, amint egy elüszkösödés miatt eltávolított láb helyére az éj leple alatt a temetőből elcsent lábat ültették át. Csak a világosságra érve derült ki, hogy a donor-láb mórtól származott, míg a recipiens fehér ember volt. Napjainkban robbanás miatt elpusztult végtagok cadaver végtaggal történő pótlása már sikeres műtéti eljárás – így valósággá válik a középkori legenda.

1846. október 16-án Bostonban indult el az *új világ*, az első olyan műtéttel, amihez a beteget elaltatták, hiszen addig a sebészeti beavatkozások velejárája volt a hatalmas fájdalom. Az első laparoszkópos műtétet **Erich Mücke** végezte Böblingenben, és ezzel megindult az eljárás térhódítása az egész világon. A vágás nélküli sebészeti műtét a nem is olyan távoli jövő egyik operációs technikája lehet, ahol az ember természetes testnyílásain (száj, köldök, vagina, végbél) keresztül jutnak el a beteg területhez.

A hibernáció a téli álmot alvó állatok jellegzetessége: a sarki hőcsög szervezetének adottságait kutatják az aneszteziológia módszereinek fejlesztésére. Rövidesen a hibernáció szimulálása is realizálódhat az orvostudomány számára. Kimeríthetetlen távlatok nyílnak a sebészet előtt.

2018. május 17-re datálták az első űrhajó elindulását 400 millió kilométerre: a Marsra. Ez az űrutazás a sebészek számára is kihívást jelent. Ma úgy látjuk, ez az időpont még túl korai, de az ember Mars-utazása megvalósítható. A lehetséges, korábban sohasem létezett problémák megoldásánál Einstein mondását idézte Sándor professzor: a képzelet több, mint a tudás!

Rajongásból festek – Szotyory László kiállítása a Semmelweis Szalonban

– Láthatunk mediterrán tájakat, kutyákat, feltűnnek az egzotikus és az amerikai témák is, valamint a dzsunglek. A képeket nézve egy erőteljes melankólia, elvágódás jelenik meg – így fogalmazott **Kovács Krisztina**, a Várfoke Galéria művészettörténésze **Szotyory László** képei kapcsán.

Fotó: attelkovacs.com

A Munkácsy-díjas festőművész ugyanakkor kiemelte, ez nem az a fajta elvágódás, ami azt feltételezi, hogy nem érzi jól magát. Mint mondta, azokat a témákat, helyeket festi meg, ahova – akár csak egy ablakon – szeretne átnézni, vagy olyan embereket, jeleneteket, akiket, illetve amelyeket látott valahol, és valamiért rejtélyesnek tartotta.

Hogy mit fest egy-egy időszakban, az csak attól függ, éppen mi után fogja el a sóvár vágyakozás.

– Valóban sok különböző téma kerül elő időről időre, ezek változtatják egymást, de nem záródnak le, mint festői korszakok, hiszen én nem változom. Arra hallgatok, amit a legizgalmasabb érzés megfesteni. Addig húzom újra és újra az ecsetvonást, amíg azt nem érzem, hogy ez most már egy nagyon finom érzés volt. Rájöttem, hasznosabb a kép szempontjából, ha nem úgy tekintek rá, mint egy realista feladat megoldására, hanem úgy festem meg, ahogy az a legnagyobb örömet okozza – mondta a művész a Semmelweis Szalon legutóbbi rendezvényén.

Szotyory László saját bevallása szerint olyan módon festi ezeket a képeket, ahogy a gyerekek rajzolnak. Megfigyelte, a gyerekek e tevékenységet arra használják, hogy erőteljesebben átélhessék azt, amibe szeretnék beleképzelni magukat. Mindez azzal is jár, hogy sok mindent elárul magáról a festő képei által.

– Én jobban szeretem azt a tájat, amiben van egy kis borzongás, van egy kis félelmetes. Ha egy kicsit kocog az ember foga festés közben, az a legfinomabb érzés – fogalmazott Szotyory László, aki hangsúlyozta: semmilyen előre kitalált teória, koncepció, kritikai attitűd nincs a festésében, csak azokat a témákat festi meg, amelyeket *lenyűgözően gyönyörűségnek* tart. Ezekben szinte mind van valami monumentalitás is, amiben pedig monumentalitás van, abban mindig van valami tiszteletet parancsoló, s

kicsit talán félelmetes is. Ezek engem vonzanak – jegyezte meg a művész.

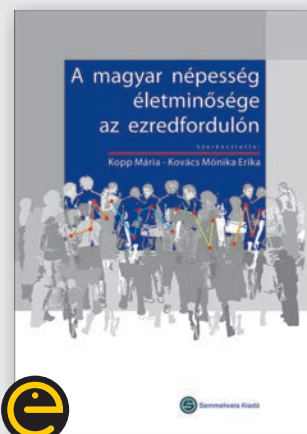
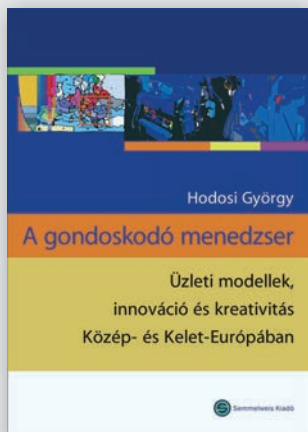
Szotyory László huszonegy éve a Várfoke Galéria tagja. A kiállítást megnyitó Szalon-rendezvényen Kovács Krisztina művészettörténészt **Szalóky Károllyal**, az egyik első magángaléria alapító tulajdonosával is beszélgetett. Ő egyebek mellett arról is beszélt, fontosnak tartja, hogy az emberek mindennapjait áthassa a kortárs művészet, s ezért sokat tesz a Várfoke Galéria.

Az este vendége volt **Kárász Szilvia** zongoraművésznő, aki szülei lakásából alakította ki a Kárász Szalont, amely időszaki kiállításoknak, koncerteknek éppúgy helyet ad, mint könyvbemutatóknak és egyéb társasági összejöveteleknek.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Szakkönyveink orvos-menedzsereknek

MEGRENDELHETŐ

a Semmelweis Kiadó honlapjáról,
vagy személyesen könyvesboltjainkban

LEGENDUS
Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

 Csak e-könyvként kapható

PhD Tudományos Napok 2013

Semmelweis Egyetem Doktori Iskola
Nagyvárad téri Elméleti Tömb

Budapest, 2013. április 11-12.

Absztraktok leadásának határideje: 2013. február 24.

A konferencia szervezője:

Diamond Congress Kft. 1015 Budapest, Csalogány u. 28. Tel.: +36 214-7701, Fax: +36201-2680 e-mail: diamond@diamond-congress.hu

PhD Scientific Days 2013

School of PhD Studies. Semmelweis University

Venue: NET Building, 4 Nagyvárad square

Budapest, April 11-12.

Abstract submission deadline: February 24, 2013

Organizer:

Diamond Congress Kft. 1015 Budapest, Csalogány u. 28. Tel.: +36 214-7701, Fax: +36201-2680 e-mail: diamond@diamond-congress.hu

Info: <http://phd.sote.hu>

<http://phd2013.diamond-congress.com/>